

ชื่อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ

ผู้วิจัย นางพิศวาส ยุติธรรมดำรง **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. สฤณีพงษ์ ลิ้มปิยเชื้อธร (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วัฒนสุนทร
ปีการศึกษา 2542

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลของกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนทุกหมวดวิชาจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ 9 โรงเรียน และโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ 9 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียนซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 4 และ 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากเครื่องมือที่คณะกรรมการประเมินโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลของกรมสามัญศึกษาได้พัฒนาขึ้น ค่าความเที่ยง (reliability) ของเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วมีค่าระหว่าง 0.81-0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในและนอกโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในหมวดการบริหารการจัดการศึกษา การบริหารงานทั่วไป หมวดการสนับสนุนการเรียนการสอน หมวดการจัดการเรียนการสอน และหมวดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้และความสามารถของผู้เรียน

2. ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและด้านการบริหารจัดการศึกษา การบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการของหมวดการบริหารการจัดการศึกษาและการบริหารงานทั่วไป หมวดการเรียนการสอนทั้งการดำเนินงานในระดับสถานศึกษาและในระดับปฏิบัติการสอน และหมวดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งในด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียนและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานในหมวดการสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการและนอกโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการอยู่ในระดับที่สูงกว่า

ข้อเสนอแนะคือ โรงเรียนทั้งสองประเภทควรให้ความสนใจในการสนับสนุนด้านการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์ประกอบที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา และเนื่องจากโรงเรียนในโครงการมีผลการดำเนินงานที่ไม่ต่างไปจากโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการและบางรายการมีผลการดำเนินงานต่ำกว่า ดังนั้นควรมีการทบทวนและปรับปรุงโครงการในด้านต่างๆ ให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้ตามมาตรฐานสากลที่กรมสามัญศึกษาต้องการ

คำสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนมัธยมศึกษา

Thesis title: A COMPARISON OF THE OPERATIONAL ACCOMPLISHMENTS
BETWEEN THE SECONDARY SCHOOLS PARTICIPATING AND
NON-PARTICIPATING TO THE INTERNATIONAL STANDARD
SCHOOL PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION

Researcher: Mrs. Pisawas Yutidhammadamrong; **Degree:** Master of Education
(Educational Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Saritpong Limpisathian,
Associate Professor; (2) Dr. Kanjana Watanasuntorn, Assistant Professor;
Academic year: 1999

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate and compare the operational accomplishments of the secondary schools, participating and non-participating to the International Standard School Project under the jurisdiction of the Department of General Education.

The sample comprised the administrators, deputy administrators, and heads of subject departments and teachers, drawn and randomly drawn from 18 secondary schools, 9 of which are under the project. The data collecting instruments were modified from the Secondary School Current Status Evaluation Forms developed by the Evaluation Committee for the International Standard School Project. The validity of the modified evaluation forms ranged between 0.81-0.92. Arithmetic mean, standard deviation and percentage were used for data analysis. The difference of the accomplishments between schools participating and non-participating to the Project were compared by t-test. The research findings were as follows:

1. The operational accomplishments regarding the educational and general administration, the teaching-learning support, the teaching-learning management, and the students' performance regarding the desirable characteristics were rated as meeting the criteria while the students' performance regarding academic achievement was the only aspect rated as lower than the criteria. The case could be applied for both types of schools.

2. The teaching-learning support was accomplished at the lowest level and the educational and general administration was the highest level.

3. The accomplishments of both types of schools, regarding the educational and general administration, teaching-learning management, and the students' performance were not significantly different at the .05 significant level. The difference was found in the accomplishment of the teaching-learning support. The schools in the Project were rated lower than the others.

The suggestion was that both schools under and outside the Project should concentrate in providing support to enrich the factors effective to the learning - teaching outcomes, in order to activate the students'

achievement, as it is the core of the education. Since the schools under the Project accomplished their tasks in the same or even at lower levels than others, so the Project should be reviewed and modified to meet the needs for the International standard.

Keywords: Operational accomplishment, International School Standard,
Secondary School

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศฤงค์พงษ์ ลิ้มปิยะเชือร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วัฒนสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.ประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ และอาจารย์ในแขนงวิชา บริหารการศึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาอย่างสูงจากผู้ทรงคุณวุฒิอีก 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. สนั่น ประจงจิตร รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์ ดร.บัณฑิตย์ แทนพิทักษ์ และดร.ทัศนีย์ วงศ์ยืน ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ตลอดจนผู้บริหาร โรงเรียน และคณะครูอาจารย์จาก โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 18 โรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบประเมิน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์จำเนียร ศรีฟ้า อาจารย์อรุณ เขียวหวาน และครอบครัวที่เป็นกำลังใจและให้การ สนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคคลที่กล่าวนามข้างต้นที่ร่วมกันช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงสมความมุ่งหมาย และเกิดผลสำเร็จในการศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้กับกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษาต่อไป

พิศवास ยุติธรรมดำรง

เมษายน 2543

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา.....	8
สาระสำคัญของโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล.....	14
การประเมิน โครงการ.....	18
ความหมายและขอบข่ายของมาตรฐานคุณภาพโรงเรียน.....	20
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในประเทศไทย.....	21
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ.....	34
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	90
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม	91
ข สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	94
ค รายชื่อโรงเรียนที่ทำการวิจัย.....	106
ง แบบสอบถาม.....	108
ประวัติผู้วิจัย.....	141

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านผลผลิต (Output).....	23
ตารางที่ 2.2 มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านกระบวนการ (Process).....	27
ตารางที่ 2.3 มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านปัจจัย (Input).....	30
ตารางที่ 2.4 อายุของนักเรียนที่ได้รับการศึกษาภาคบังคับในระดับต่าง ๆ ตามหลักสูตรแห่งชาติอังกฤษ.....	41
ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูลต่อโรงเรียนที่จำแนกตามโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ.....	52
ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกตามโรงเรียนที่ เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนที่อยู่นอก โครงการ.....	53
ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ใน การบริหารโรงเรียน จำแนกตามหมวดงานและประเภทของโรงเรียน.....	59
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ใน การบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไป จำแนกตามประเภทของโรงเรียน	60
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ใน การบริหารโรงเรียน ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน	62
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ใน การบริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านการดำเนินงาน ในระดับสถานศึกษา จำแนกตามประเภทของโรงเรียน	64
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ใน การบริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านการดำเนินงาน ในระดับผู้ปฏิบัติการสอน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน.....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ในการบริหาร โรงเรียน เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน.....	69
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ในการบริหาร โรงเรียน เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน.....	70
ตารางที่ 5.1	ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ตามหมวดการประเมินสภาพปัจจุบัน.....	77

สารบัญญภาพ

		หน้า
แผนภูมิที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
แผนภูมิที่ 2.1	ความสัมพันธ์สภาพการดำเนินงานในโรงเรียน.....	11
แผนภูมิที่ 2.2	ความสัมพันธ์แผนงานหลัก 7 แผน ในโครงการโรงเรียนมาตรฐาน สากลกับสภาพการดำเนินงานในโรงเรียน 4 หมวด.....	18

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จุดมุ่งหมายประการสำคัญของการให้การศึกษาคือการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศไทย ซึ่งเป็นจุดประสงค์สำคัญสำหรับกรมสามัญศึกษาที่มีการรับผิดชอบจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของชาติ ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดคือการผลิตนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีความรู้ความสามารถทัดเทียมกับนานาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย

ในยุคที่ยอมรับกันถึงความสำคัญของข้อมูลข่าวสารเช่นนี้ ลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมนั้น โรงเรียนต้องมีการใช้เทคนิควิธีในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นที่การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียนรู้และการได้มีการปฏิบัติจริง ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ มีเหตุผล รักการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แสวงหาความรู้ แก้ปัญหาด้วยตนเอง รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานของการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพในฐานะสมาชิกของสังคม นอกจากนี้สภาพสังคมปัจจุบัน ต้องมีทักษะพื้นฐานในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับพูด ฟัง อ่าน และเขียน ได้อย่างน้อย 2 ภาษา มีพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคอมพิวเตอร์ เพียงพอที่จะรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของโลกได้ มีเจตคติในด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีสุขภาพพลานามัยและบุคลิกภาพที่ดี เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดังกล่าว กรมสามัญศึกษาได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นเพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน และตรวจสอบการดำเนินงานของตนว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ เพียงใด นอกจากนี้กรมสามัญศึกษายังจัดให้มีการประเมินมาตรฐานของโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอตลอดมา

อย่างไรก็ตามในภาพรวมของการจัดการศึกษาของประเทศ เมื่อสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาศักยภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำและเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับท้ายๆ ซึ่งตรงกับข้อมูลการประเมินของ IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) เกี่ยวกับผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พบว่าแม้ผลการเรียนของนักเรียนไทยจะดีกว่าหลายประเทศในโลก แต่ยังคงต่ำกว่าหลายประเทศในทวีปเอเชีย

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2539 กรมสามัญศึกษาจึงได้ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ในการกำกับและประเมินคุณภาพโรงเรียนให้มีความทันสมัยและทันกับโลกในยุคข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยยึดแนวทางของแผนพัฒนาการศึกษาของกรมสามัญศึกษาเป็นหลัก โดยได้จำแนกเกณฑ์ตามขอบข่าย การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็น 7 หมวดงาน คือ หมวดการบริหารทั่วไป หมวดงานธุรการ หมวดงานวิชาการ หมวดงานปกครองนักเรียน หมวดงานบริการ หมวดงานโรงเรียนกับชุมชนและหมวดงานการบริหารอาคารสถานที่ โดยมีข้อกระทรวรวมทั้งสิ้น 138 ข้อกระท

ถึงแม้ว่ากรมสามัญศึกษาจะได้ทำการประเมินผลโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นประจำทุกปี เพื่อต้องการทราบระดับมาตรฐานของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนตลอดจน การนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาพิจารณาช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน รวมทั้งร่วมมือกันแก้ไขข้อบกพร่องที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก โดยคาดการณ์ว่าด้วยการดำเนินงานของกรมสามัญศึกษาดังกล่าว โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งน่าจะมีมาตรฐานเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน แต่การประเมินผลของกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2540 พบว่า โรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีสภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่มีมาตรฐานด้านปริมาณเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่มีขนาดรองลงมา ส่วนมาตรฐานด้านคุณภาพมีระดับใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดกลางหลายโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับมาตรฐานสูงโดยเคย

ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นของกรมสามัญศึกษานั้น จำนวนนักเรียนมีแนวโน้มลดลงและจากข้อมูลการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของกรมสามัญศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2540 พบว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่รอบกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หรือรอบเกาะรัตนโกสินทร์และเป็นโรงเรียนที่เคยได้รับความนิยมนักเรียนและผู้ปกครองในอดีต

มีนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนน้อยกว่าแผนการจัดชั้นเรียน ทำให้กรมสามัญศึกษามีแนวความคิดที่จะยกระดับมาตรฐานโรงเรียนที่ตั้งอยู่รอบกรมสามัญศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียน ผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่อยู่รอบๆ โรงเรียนเกิดความศรัทธา เชื่อถือในการจัดการศึกษา ส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของนักเรียนและผู้ปกครอง (กว้าง รอบคอบ 2540)

จากปัญหาที่พบในการที่ประชาชนลดความเชื่อถือและการยอมรับคุณภาพของการศึกษาในโรงเรียนที่เคยเป็นที่ยอมรับมาก่อนดังกล่าว รวมทั้งแนวคิดในความต้องการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและทัดเทียมกับนานาประเทศและมีเกณฑ์มาตรฐานที่จะช่วยให้ประกันได้ว่าโรงเรียนทุกแห่งของกรมสามัญศึกษามีคุณภาพทัดเทียมกันถ้าได้มีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างแท้จริง กรมสามัญศึกษาจึงได้จัดทำโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลขึ้นและใช้เกณฑ์มาตรฐานที่มีอยู่แล้วเป็นเครื่องมือในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมสรรพกำลัง ความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด มาร่วมกันพัฒนาเทคนิควิธีการและสื่อต่างๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ได้คัดเลือกโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีปัญหาในการรับนักเรียนเข้าโครงการจำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์ โรงเรียนวัดสระเกษ โรงเรียนวัดราชาธิวาส โรงเรียนวัดบวรนิเวศ โรงเรียนวัดสังเวช โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง และโรงเรียนวัดบวรเมณฑล โดยคาดว่าจะสามารถยกระดับมาตรฐานโรงเรียนทั้ง 9 โรงเรียน ให้เป็นที่ประจักษ์และให้กลับเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและประชาชนทั่วไปดังเหมือนอดีตที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังถือเป็นโครงการนำร่องในการที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

ข่าวสารของโครงการในด้านต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

ขณะนี้โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ดำเนินการมาแล้วระยะหนึ่ง ผู้วิจัยซึ่งเคยเป็นผู้บริหารในโรงเรียนที่อยู่ในโครงการเห็นว่าการดำเนินงานในโครงการนี้ควรจะได้รับผลการประเมินผลสัมฤทธิ์และนำผลสัมฤทธิ์มาพิจารณาทั้งในด้านการบรรลุเกณฑ์ที่กำหนดและทั้งในการเปรียบเทียบผลทุกด้านตามเกณฑ์มาตรฐานที่มีอยู่กับโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการ โดยคาดว่าผลที่ได้รับจะเป็นข้อมูลพื้นฐานทั้งในประเด็นที่จะปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการให้เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ

ขยายโครงการไปยังโรงเรียนอื่นๆ ของกรมสามัญศึกษาต่อไป ทั้งนี้โดยมีคำถามเชิงวิจัย 2 ข้อคือสภาพปัจจุบันของโรงเรียนในโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลขณะนี้อยู่ในระดับใดและเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันที่อยู่นอกโครงการแล้วมีสถานภาพเป็นอย่างไร

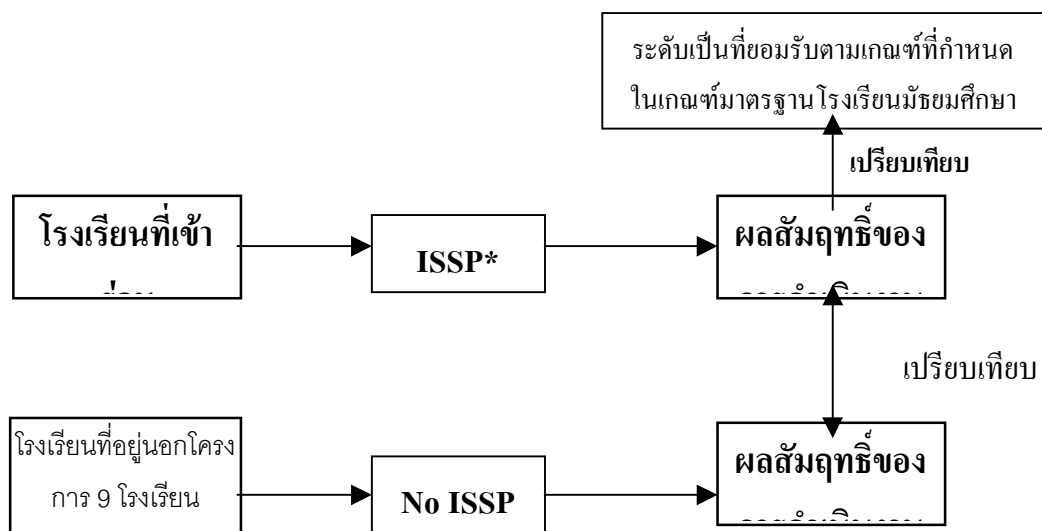
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีกรอบความคิดในด้านแบบแผนการวิจัย ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

* ISSP คือโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (International Standard School Project)

4. สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีสมมติฐานว่าการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จำนวน 9 โรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์ดังนี้

4.1 ผลการดำเนินงานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ได้จากเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 คือ

กรณีประเมินค่า 3 ระดับ ประสบผลสำเร็จต้องไม่ต่ำกว่า 1.80

กรณีประเมินค่า 4 ระดับ ประสบผลสำเร็จต้องไม่ต่ำกว่า 2.50

กรณีประเมินค่า 5 ระดับ ประสบผลสำเร็จต้องไม่ต่ำกว่า 3.00

4.2 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

5.1 ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจำนวน 9 โรงเรียนคือ โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์ โรงเรียนวัดสระเกษ โรงเรียนวัดราชาธิวาส โรงเรียนวัดบวรนิเวศ โรงเรียนวัดสังเวช โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงและโรงเรียนวัดบวรมงคลกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการจำนวน 9 โรงเรียนคือ โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ โรงเรียนราชวินิตบางเขน โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ โรงเรียนมัธยมกษัตริย์พิทยา โรงเรียนสุวรรณศุทธารามวิทยา โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” จังหวัดปทุมธานี

5.2 ประชากรที่เก็บรวบรวมข้อมูลในด้านผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน

5.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน เป็นเกณฑ์ที่สร้างขึ้นตามขอบข่ายงานบริหารโรงเรียน 4 หมวดงานคือ

5.3.1 การบริหารการจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไป

5.3.2 การสนับสนุนการเรียนการสอน

5.3.3 การจัดการเรียนการสอน

5.3.4 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

โดยที่ขอบข่ายงานบริหารโรงเรียนทั้ง 4 หมวดงานครอบคลุมแผนงานหลัก 7 แผนงานที่ใช้เป็นกรอบมาตรฐานของการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลคือ

แผนงานหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

แผนงานหลักที่ 2 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

แผนงานหลักที่ 3 การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

แผนงานหลักที่ 4 การพัฒนาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและภาษา

เพื่อการสื่อสาร

แผนงานหลักที่ 5 การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

แผนงานหลักที่ 6 การพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา

แผนงานหลักที่ 7 การวิจัยและพัฒนา

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ไม่ศึกษาถึงเพศ อายุ ประสบการณ์ คุณวุฒิและความแตกต่างของสถานภาพในโรงเรียนของประชากร

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีศัพท์เฉพาะบางคำที่กำหนดความหมายไว้เพื่อความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

7.1 มาตรฐานสากล หมายถึง มาตรฐานคุณภาพการศึกษาซึ่งกรมสามัญศึกษาถือว่าเป็นมาตรฐานการจัดการศึกษาที่นานาชาติยอมรับได้โดยกรมสามัญศึกษาได้ใช้เป้าหมายของแผนงานหลัก 7 แผน เป็นกรอบของมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

แผนงานหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

แผนงานหลักที่ 2 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

แผนงานหลักที่ 3 การพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน

แผนงานหลักที่ 4 การพัฒนาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และภาษาเพื่อการสื่อสาร

แผนงานหลักที่ 5 การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

แผนงานหลักที่ 6 การพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา

แผนงานหลักที่ 7 การวิจัยและการพัฒนา

7.2 โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่กรมสามัญศึกษาคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการจำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์ โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง โรงเรียนวัดบวรนิเวศ โรงเรียนวัดราชาธิวาส โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ โรงเรียนวัดบวรมงคล โรงเรียนวัดสังเวชและโรงเรียนวัดสระเกศ

7.3 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน หมายถึง ระดับคะแนนที่ได้จากการประเมินด้วยแบบประเมินการดำเนินงานที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบประเมินสภาพปัจจุบันที่คณะกรรมการประเมินผลของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจัดทำขึ้น ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานตามแผนงานหลัก 7 แผนที่ระบุในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา จำนวน 9 โรงเรียนได้ทราบระดับความสามารถของโรงเรียนในด้านต่างๆว่ามีส่วนใดที่ยังบกพร่องอยู่บ้างและสามารถนำข้อมูลไปพิจารณาวางแผนปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สูงขึ้น

8.2 กรมสามัญศึกษาได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อขยายผลต่อไปยังโรงเรียนอื่นๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกันกับโรงเรียนจำนวน 9 โรงเรียน ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา ในเรื่องการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษาทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น ต้องอยู่บนหลักการที่เน้นการพัฒนาที่สมบูรณรอบด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม อีกทั้งเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมอีกด้วย ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คุณธรรม โดยจัดให้ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ อีกทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ประชาชนต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงจะสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างสมดุล

เมื่อคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา บทบาทของการศึกษาจึงไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเท่านั้น หากแต่ยังเป็นตัวการสำคัญในการพัฒนาโดยตรงอีกด้วย เพราะนอกจากจะใช้การศึกษาพัฒนาคน(ผู้เรียน) ให้มีชีวิตที่ดีงามแล้ว ยังพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นทรัพยากรมนุษย์(Human Resource) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย

การพัฒนาการศึกษาไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา ต้องถือว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่เป็นการเพียงพอสำหรับปัจจุบันและอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย การศึกษาไทยจึงเป็นกระบวนการที่เตรียมการเพื่อนำคนไทย สังคมไทย ให้ก้าวสู่อนาคตอย่างมั่นคงและรู้ทันโลก ด้วยเหตุนี้การพัฒนาการศึกษาสำหรับอนาคต จึงต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพทัดเทียมกันทั่วประเทศ

รุ่ง แก้วแดง (2541: 1-2) กล่าวว่าโลกยุค ค.ศ. 2000 จะแตกต่างไปจากศตวรรษที่ผ่านมาอย่างมาก เนื่องจากจะเป็นการก้าวข้ามไปสู่ยุคใหม่ที่เรียกว่า “โลกไร้พรมแดน” และ “ยุคข้อมูลข่าวสาร” การแข่งขันในสังคมโลกจะทำให้แต่ละภูมิภาคมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในอดีต การศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเท่านั้นที่จะช่วยเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ที่พร้อมจะแข่งขันในสังคมโลกได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกลับมาทบทวนและออกแบบการศึกษาที่ใหม่

อรุษา อินทรสุขศรี (2542: 4) กล่าวว่าในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรูปแบบใหม่จะมีผลต่อการเรียนรู้สูงมากทั้งในเรื่องวิธีการเรียนรู้ สิ่งที่จะต้องเรียนรู้ สถานที่ที่จะรับการเรียนรู้ เวลาของ

การเรียนรู้ สิ่งที่จะต้องเรียนรู้ แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และมูลเหตุของการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีองค์ประกอบการเรียนรู้คือ

1. ลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งที่ทำงาน ชุมชน ครอบครัว
2. คุณลักษณะของผู้เรียน โดยมนุษย์ทุกวัยมีศักยภาพการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไปตามสภาวะสังคม เศรษฐกิจ สภาพร่างกายและสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

3. ลักษณะของระบบการเรียนรู้ ต้องเป็นระบบที่เข้าถึงได้ง่าย มีความยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ มีความหลากหลายและมีความสมดุลกันระหว่างนโยบายและวิถีปฏิบัติ อรรถพ จินะวัฒน์ และคณะ (2542: 2) กล่าวว่า การใช้การศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนา “คน” นั้น นอกจากจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพโดยตรงแล้ว ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงระบบกลไก และสภาพแวดล้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่ เพื่อเตรียมคนให้มีคุณลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี” สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ จะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

ลิปปอนท์ เกตุทัต (2518: 6) กล่าวว่า ในการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในด้าน เศรษฐกิจ ในด้านการเมืองหรือในด้านสังคมและวัฒนธรรม การศึกษานับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนา เพราะการพัฒนาในด้านต่างๆดังที่กล่าวมาแล้วนั้นต้องอาศัยกำลังคนเป็นสำคัญและกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

อนึ่งกำลังคนที่มีประสิทธิภาพดังที่กล่าวมานั้นก็คือประชาชนทั้งหลายที่มีคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในระบบหรือนอกระบบโรงเรียน เพราะการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น เป็นบันไดขั้นแรกที่จะทำให้คนทั้งชาติมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ปัญหา การให้การศึกษาแก่คนในชาติจึงเป็นการกิจอันสำคัญของประเทศที่จะต้องจัดการศึกษาให้สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งทำหน้าที่จัดการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับเยาวชนของชาติ โดยมีเป้าหมายหลักที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาชีพและวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเติมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ เห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

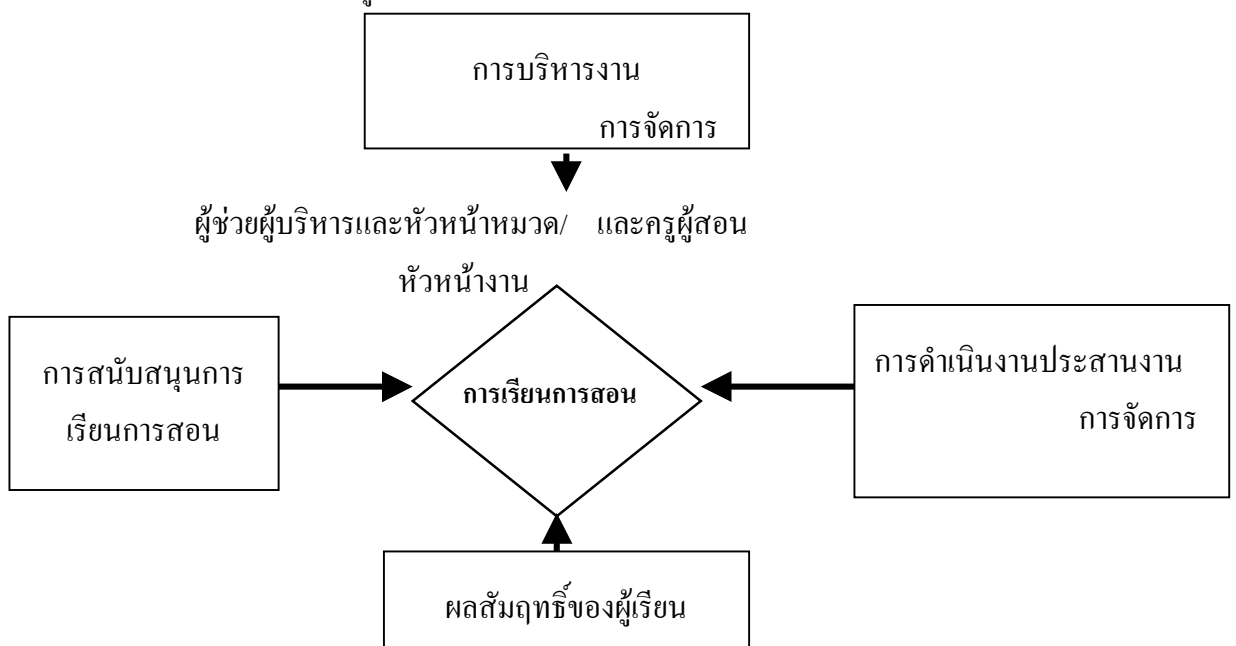
อภิรมย์ ณ นคร (2520: 7) ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาในระดับมัศึกษานั้น เป็นการศึกษาในระดับกลางต่อจากระดับประถมศึกษาที่จัดให้แก่ผู้เยาว์ที่มีอายุระหว่าง 12-18 ปี โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความถนัดและความสนใจ เพื่อให้แต่ละคนได้เข้าใจรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม และเพื่อเตรียมศึกษาต่อในระดับสูง ตลอดจนเตรียมเพื่อให้ออกไปประกอบอาชีพและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ท่านเจ้าคุณพระไตรปิฎก (2538) ได้ให้ความเห็นว่า การจัดการศึกษาของไทยตั้งแต่ในรูปแบบการศึกษาแผนใหม่จากประเทศตะวันตกเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อประมาณ 100 ปีที่ผ่านมาเป็นลักษณะการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง การกำหนดหลักสูตร ตำราและภาษาที่ใช้สอน ล้วนกำหนดโดยส่วนกลางทั้งสิ้น ส่งผลทำให้เกิดความแปลกแยกจากชุมชน เกิดช่องว่างระหว่างพ่อแม่กับลูก ระหว่างคนรุ่นใหม่กับคนรุ่นเก่า ซึ่งสอดคล้องกับ ลิจิต ธีรเวคิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กระทรวงศึกษาธิการ : ปัญหาและการปฏิรูป” พบว่าโครงสร้างและการจัดองค์กรของกระทรวงศึกษาธิการ มีปัญหาหลายประการ ได้แก่ความใหญ่โตของกระทรวง

ความอิสระของกรมที่แยกเป็นเอกเทศ โดยแต่ละกรมจะมีกฎหมายรองรับเป็นของตนเอง ทำให้การบริหารจัดการไม่เป็นเอกภาพ ซึ่งมีอยู่ 15 กรม เหมือนหนึ่งเป็น 15 กระทรวง มีความซ้ำซ้อนการปฏิบัติของหน่วยงานและกิจกรรม

สำหรับการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา กรมวิชาการ(2539 : 19) ได้แบ่งสภาพการดำเนินงานในโรงเรียนออกเป็น 5 ส่วน คือ

1. การบริหารงานการจัดการศึกษา กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร
  2. การดำเนินงาน ประสานงาน การจัดการศึกษา กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดและหัวหน้างาน
  3. การเรียนการสอน กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน
  4. การสนับสนุนการเรียนการสอน กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการหัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงาน
  5. สรุปผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน
- จากการแบ่งลักษณะการดำเนินงานในโรงเรียนตามกรมวิชาการดังกล่าว สามารถแสดงความสัมพันธ์ทั้ง 5 ส่วนได้ ดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2.1 ความสัมพันธ์สภาพการดำเนินงานในโรงเรียน

การที่จะทำให้องค์ประกอบขององค์กรซึ่งมีความสัมพันธ์กันเหล่านั้นดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ ตอบสนองจุดมุ่งหมายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 8(พ.ศ.2540-2544) และได้มาตรฐานเดียวกัน กรมสามัญศึกษา(2539) จึงได้กำหนดขอบข่ายของงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

1. การบริหารทั่วไป
โรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 การจัดองค์การ
- 1.2 ระบบสารสนเทศและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน
- 1.3 การบริหารงานบุคคล
- 1.4 การบริหารการเงิน
- 1.5 การบริหารอาคารสถานที่
- 1.6 การสื่อสารคมนาคมและการประชาสัมพันธ์
- 1.7 การประเมินผลงานการบริหารทั่วไป
2. งานธุรการ
โรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้
  - 2.1 การวางแผนงานธุรการ
  - 2.2 การบริหารงานธุรการ
  - 2.3 การบริหารงานสารบรรณ
  - 2.4 การบริหารงานการเงินและการบัญชี
  - 2.5 การบริหารงานพัสดุ
  - 2.6 การบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครูและลูกจ้าง
  - 2.7 การประเมินผลงานธุรการ
3. งานวิชาการ
โรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้
  - 3.1 การวางแผนงานวิชาการ
  - 3.2 การบริหารงานวิชาการ
  - 3.3 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
  - 3.4 การจัดการเรียนการสอน
  - 3.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
  - 3.6 การประเมินผลงานวิชาการ
4. งานปกครองนักเรียน
โรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้
  - 4.1 การวางแผนงานปกครองนักเรียน
  - 4.2 การบริหารงานปกครองนักเรียน
  - 4.3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม
  - 4.4 การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
  - 4.5 การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
  - 4.6 การประเมินผลงานปกครองนักเรียน
5. งานบริการ
โรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

- 5.1 การวางแผนงานบริการ
- 5.2 การบริหารงานบริการ
- 5.3 การจัดบริการสาธารณสุขปโภค
- 5.4 การจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้
- 5.5 การจัดบริการโภชนาการ
- 5.6 การจัดบริการสุขภาพอนามัย
- 5.7 การจัดบริการห้องสมุด
- 5.8 การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์
- 5.9 การจัดบริการแนะแนว
- 5.10 การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา
- 5.11 การประเมินผลงานบริการ
6. งานโรงเรียนกับชุมชน
  - โรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้
    - 6.1 การวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
    - 6.2 การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน
    - 6.3 การให้บริการชุมชน
    - 6.4 การเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน
    - 6.5 การได้รับความสนับสนุนจากชุมชน
    - 6.6 การประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
7. การบริหารอาคารสถานที่
  - โรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้
    - 7.1 การบริหารบริเวณโรงเรียน
    - 7.2 การบริหารอาคารเรียน
    - 7.3 การบริหารห้องเรียน
    - 7.4 การบริหารห้องพิเศษ
    - 7.5 การบริหารห้องบริการ
    - 7.6 การบริหารอาคาร โรงฝึกงาน
    - 7.7 การบริหารอาคาร โรงอาหาร
    - 7.8 การบริหารอาคารหอประชุม
    - 7.9 การบริหารอาคารห้องน้ำ-ห้องส้วม
    - 7.10 การบริหารอาคารพลศึกษา

กิติมา ปรีดีดิลก(2524 : 22-24) กล่าวไว้ว่าองค์กรโดยทั่วไปมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ คน กระบวนการปฏิบัติงาน และสถานที่หรือทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ วิเชียรปรารมภ์(2528 : 10-11) ที่กล่าวว่าโรงเรียนมีฐานะเป็นองค์กรทางการศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบเหมือนองค์กรโดยทั่วไป แต่อาจแตกต่างกันในรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของโรงเรียน คือ การผลิตนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ มีคุณธรรม สามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข
2. บุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ ภารโรง และนักเรียน
3. กระบวนการปฏิบัติงาน คือ วิธีปฏิบัติที่จะทำให้งานของโรงเรียนดำเนินไปให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์
4. สถานที่หรือทรัพยากรอื่น ๆ ได้แก่บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ เงิน วัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

2. สาระสำคัญของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

กรมสามัญศึกษา (2540:1-75) ได้จัดทำ “โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล” มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ และสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา

2.1.1 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถพัฒนาคนพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

2.1.2 เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การปฏิบัติ การทำงานเป็นกลุ่มและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2.1.3 เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนกระบวนการวิจัยมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอน

2.1.4 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

2.2 เป้าหมายของโครงการ

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีเป้าหมายที่จำแนกตามแผนงานหลัก 7 แผน ดังนี้
แผนงานหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีเป้าหมายคือ

1) นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แสดงออก มีการทดลอง ปฏิบัติจริง จนเกิดการเรียนรู้และนำไปใช้ได้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2) นักเรียนได้เรียนรู้และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา

3) นักเรียนได้เรียนรู้และรับรู้ข่าวสารอย่างกว้างขวาง หลากหลาย ต่อเนื่องและทันสมัย ได้เรียนรู้สิ่งที่ตนสนใจหรือมีความถนัด รวมทั้งได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างครบถ้วน

4) นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานเพียงพอต่อการศึกษาต่อและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

5) นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถพัฒนาตน พัฒนาชุมชนและประเทศชาติได้

แผนงานหลักที่ 2 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา มีเป้าหมาย คือ

- 1) ครูตระหนักว่า นักเรียนเป็นหัวใจของการเรียนการสอนและการพัฒนานักเรียนต้องพัฒนาทุกด้าน
- 2) ครูมีความรู้ความสามารถและวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน ผลิตและพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
- 3) ครูมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทั้งด้านการสื่อสาร การจัดและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี
- 4) ครูสามารถเลือกใช้เทคนิคการสอนได้เหมาะสม
- 5) ครูสามารถประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนได้อย่างมีระบบ

แผนงานหลักที่ 3 การพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน มีเป้าหมายคือ

- 1) นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความพึงพอใจ
- 2) นักเรียนสามารถดูแลและเสริมสร้างสุขอนามัยของตนเองจนเป็นนิสัย
- 3) นักเรียนมีสุขภาพจิตดีและควบคุมอารมณ์ได้
- 4) นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานตามวัย
- 5) นักเรียนมีทักษะในการจัดระบบทำงาน และมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 6) นักเรียนปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองในการเป็นพลเมืองดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เอื้ออาทร เกื้อกูลซึ่งกันและกัน

แผนงานหลักที่ 4 การพัฒนาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและภาษาเพื่อการสื่อสาร มีเป้าหมาย คือ

- 1) นักเรียนมีความถนัดและความสามารถทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะด้านนี้อย่างเต็มศักยภาพ
- 2) นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อย่างเพียงพอต่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองหรือศึกษาต่อ รวมทั้งรู้จักเลือกใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตได้อย่างเหมาะสม
- 3) นักเรียนมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารได้อย่างน้อย

2 ภาษา

แผนงานหลักที่ 5 การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย คือ

- 1) มีอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการให้บริการด้านต่าง ๆ
- 2) โรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการให้บริการ
- 3) โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชนทั้งในการให้บริการข่าวสารข้อมูล แหล่งความรู้ และเป็นสถานที่ในการออกกำลังกาย เล่นกีฬา นันทนาการ การจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งกิจกรรมด้านอื่นๆ ของชุมชน

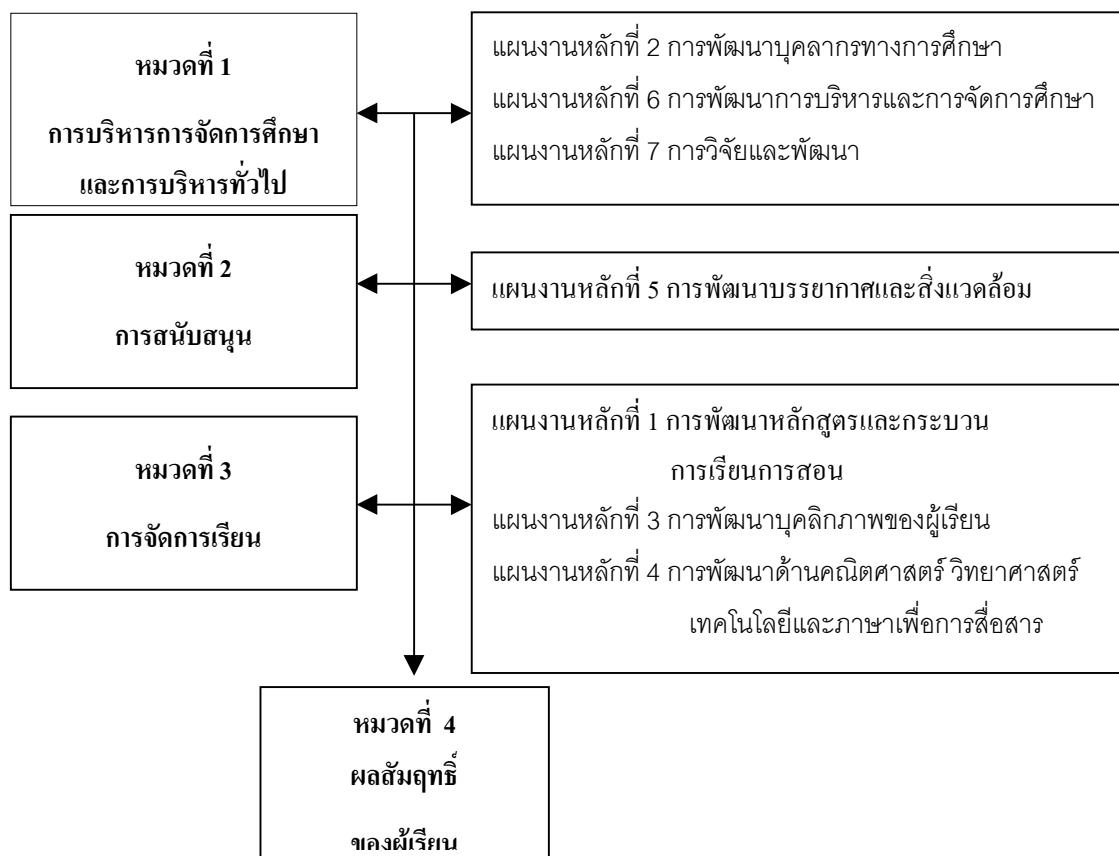
แผนงานหลักที่ 6 การพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา มีเป้าหมาย คือ

- 1) โรงเรียนมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และผลการดำเนินงานในภาพรวม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพที่ชัดเจน ถูกต้อง และทันสมัย
- 2) บุคลากรในโรงเรียนมีจิตสำนึกในการทำงานและมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
- 3) โรงเรียนมีความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 4) โรงเรียนมีระบบงานประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม สร้างความเข้าใจและปฏิบัติงานได้ตรงทิศทาง ได้รับการยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นๆ
- 5) โรงเรียนจัดหาและสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนในด้านแหล่งวิทยากร วิทยากรและทรัพยากร

แผนงานหลักที่ 7 การวิจัยและพัฒนา มีเป้าหมาย คือ

- 1) ครูใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แก้ปัญหาการเรียนการสอนและปฏิบัติงานด้านต่างๆ
- 2) โรงเรียนเผยแพร่ผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา
- 3) โรงเรียนใช้กระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ให้เกิดผลทางปฏิบัติ
- 4) โรงเรียนมีระบบเอกสารใช้ควบคุมการปฏิบัติงาน

จากแผนงานหลักทั้ง 7 แผนที่เป็นกรอบของการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพการดำเนินงานตามแนวทางของกรมวิชาการและกรมสามัญศึกษาย่อมมีความสัมพันธ์กันดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 3 ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.2 ความสัมพันธ์แผนงานหลัก 7 แผน ในโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล
กับสภาพการดำเนินงานในโรงเรียน 4 หมวด

3. การประเมินโครงการ

สมประสงค์ วิททยเกียรติ (2542: 235) กล่าวว่าโครงการเป็นเค้าโครงของกิจกรรมที่กำหนดไว้ล่วงหน้า กิจกรรมที่จะกระทำนั้นต้องระบุเป้าหมาย พร้อมแนวทางการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์กัน มีการจัดทรัพยากรที่จะ ทำให้โครงการบังเกิดผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งส่วนประกอบของโครงการ สมหวัง พิริยานุวัฒน์(2530: 16) ได้แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะใหญ่ๆ คือ (1) วัตถุประสงค์ (objective) (2) ความมีเอกเทศ (discreteness) (3) การกำหนดตัวแบบการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกลมกลืนกัน (coherent organized action) (4) มีสถานที่ตั้ง (location) (5) มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด (scheduled beginning and terminal points)

การดำเนินงานตามโครงการจะละเว้นการประเมินไม่ได้ เนื่องจากการประเมินจะช่วยให้ผู้รับผิดชอบโครงการมีข้อมูลที่จะนำไปปรับปรุง แก้ไข ป้องกันและที่สำคัญที่สุดคือการประเมินช่วยให้เกิดการตัดสินใจว่าโครงการนั้นๆสมควรจะดำเนินงานต่อไปในรูปแบบปกติ เนื่องจากเป็นโครงการที่มีประโยชน์ ต่อการพัฒนาหรือควรจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้น เนื่องจากเป็นโครงการที่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร ไม่คุ้มค่ากับการใช้ทรัพยากร

สมประสงค์ วิทย์เกียรติ(2540: 237) กล่าวว่า การประเมินโครงการที่ดีนั้นต้องมีการประเมินอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้ทราบข้อมูลต่างๆ ที่มีผลต่อโครงการโดยตลอด การประเมินโครงการอาจแบ่งได้ 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. การประเมินระหว่างแผนและวิเคราะห์โครงการ เป็นการประเมินระยะแรกของโครงการ
2. การประเมินระหว่างโครงการ เป็นการประเมินระหว่างปฏิบัติโครงการนั้นๆ เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการดำเนินไปอย่างถูกต้องตามแผนและยังเกิดคุณภาพของงาน

3. ประเมินเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงผลของโครงการ

บุญธรรม พิศพากรณ์ (2542: 54) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการประเมินโครงการ แบ่งได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การประเมินก่อนการดำเนินงาน/โครงการ (Pre-evaluation) แบ่งได้ 2 ประเภทตาม

จุดมุ่งหมายของการประเมิน คือ

- 1.1 การประเมินความเป็นไปได้ก่อนทำโครงการ (Feasibility Study) ได้แก่ การประเมินปัจจัยแวดล้อม กำลังคน การเงิน การจัดการ เทคโนโลยี ที่จะมาใช้ทำงานตามโครงการ

- 1.2 การประเมินร่างโครงการ (Project Appraisal) จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาของโครงการว่าเชื่อถือได้และปฏิบัติจริงได้เพียงใด โดยศึกษาความสอดคล้องและความเหมาะสมระหว่างหลักการ เหตุผล จุดประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินงาน งบประมาณ ช่วงระยะเวลาที่ปฏิบัติ และผลที่คาดว่าจะได้รับหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ซึ่งอาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมระหว่างผลผลิต (Output) กระบวนการ (Process) และตัวป้อน (Input) นั้นเอง

2. การประเมินผลขณะดำเนินงาน (On-going evaluation) ลักษณะการประเมินขั้นตอนนี้มีความสำคัญมาก บางครั้งเรียกว่าการประเมินกระบวนการ (Process evaluation) หรือการประเมินเพื่อปรับปรุง (Formative evaluation) ปกติจะครอบคลุมกิจกรรม 2 ประเภท ได้แก่ การกำกับติดตามและการประเมิน สรุปแต่ละช่วงของการดำเนินงาน บางครั้งเรียกว่าการประเมินครึ่งโครงการ

3. การประเมินหลังการดำเนินงาน (Post evaluation) เป็นการประเมินสรุปหลังการดำเนินงาน หรือโครงการสิ้นสุด (Summative evaluation) เพื่อศึกษาผลโครงการตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลที่คาดว่าจะได้รับ ผลพลอยได้และผลกระทบที่เกิดขึ้น

การประเมินแต่ละโครงการจะมีความยุ่งยากซับซ้อนแตกต่างกันไปตามแต่ละชนิดของโครงการ ดังที่ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532: 4-5) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า โครงการมีหลายชนิด แตกต่างกันทั้งในด้านพื้นที่ ขอบเขต ขนาด ระยะเวลา ความชัดเจน ความเฉพาะเจาะจงของปัจจัยเจ้าของโครงการ ความซับซ้อนของเป้าหมายและความคิดริเริ่มใหม่ๆ ความแตกต่างในด้านเหล่านี้มีผลอย่างมากต่อประเภทของการประเมินที่จะนำมาประยุกต์ใช้ การประเมินผลของโครงการฝึกอบรมขนาดเล็กระยะสั้นมีขอบเขตที่แน่นอนและเฉพาะเจาะจง ง่ายกว่าและแตกต่างจากการประเมินผลของโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับชาติซึ่งมีวิธีการหลากหลาย กิจกรรมที่แตกต่างกัน และเป้าหมายมากมาย การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างโครงการเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ประเมิน เพราะผู้ประเมินจะได้คิดหาวิธี กำหนดตัวแบบ และแนวทางที่จะใช้ประเมินโครงการได้อย่างเหมาะสม

4. ความหมายและขอบข่ายของมาตรฐานคุณภาพโรงเรียน

มาตรฐานคุณภาพของโรงเรียน หมายถึงขอบข่ายของความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ละเรื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียน(จรัส สุวรรณเวลา 2538: 18-19)

การกำหนดขอบข่ายของความสำเร็จในการจัดการศึกษา จะต้องครอบคลุมภารกิจทั้งหมดที่เป็นหน้าที่ของโรงเรียน เช่น ในส่วนของปัจจัยตัวป้อน โรงเรียนก็ต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน อาคารสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน บุคลากร นักเรียน เงิน และองค์ประกอบอื่นๆ ที่จำเป็นต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใดขาดไป โรงเรียนก็ไม่สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้ ในส่วนของกระบวนการ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยตัวป้อนทั้งหลาย เช่น การบริหาร การนิเทศติดตาม การควบคุมกำกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การรายงาน ฯลฯ ซึ่งต่างต้องอาศัยการกระทำเป็นขั้นเป็นตอนต่อสิ่งที่เป็นปัจจัยตัวป้อนเหล่านั้น และในส่วนของผลผลิต ได้แก่ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษามีการพัฒนาแต่ละด้านมากขึ้นเรื่อยๆ บุคลากรในโรงเรียนเกิดความพึงพอใจในงานเพียงใด และรวมถึงภาพลักษณ์ของโรงเรียนที่ปรากฏต่อประชาชนทั่วไปด้วย

การกำหนดขอบข่ายเพื่อให้ครอบคลุมองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนนั้น แต่ละหน่วยงานมักกำหนดตามความเชื่อหรือจุดเน้นที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ควบคุมดูแล หรือส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษานั้นๆ ต้องการ

ในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของโรงเรียน จะต้องพิจารณาองค์ประกอบของการจัดการศึกษาในแต่ละเรื่องว่า ดำเนินการอย่างไรจึงจะถือว่าประสบผลสำเร็จ เช่น ในองค์ประกอบเรื่องปรัชญาและอุดมการณ์ของโรงเรียน เกณฑ์มาตรฐานในเรื่องนี้อาจระบุว่า “โรงเรียนได้พัฒนาปรัชญาเป็นเครื่องชี้นำการดำเนินงานโรงเรียน” หรือในเรื่ององค์กรและการบริหาร อาจระบุว่า “โรงเรียนมีการจัดองค์กรที่เหมาะสม ทุกคนรับทราบสายงานอย่างชัดเจน” เป็นต้น สิ่งที่ระบุไว้ดังกล่าว ถือเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินสิ่งที่จะส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพ โรงเรียนไหนทำได้ตามที่ระบุไว้ ก็แสดงว่าบรรลุมาตรฐานในเรื่องนั้นๆ โรงเรียนที่สามารถดำเนินการตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในแต่ละองค์ประกอบครบถ้วนทุกเรื่อง ก็กล่าวได้ว่าโรงเรียนนั้นจัดการศึกษาได้มาตรฐานคุณภาพอย่างสมบูรณ์

5. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในประเทศไทย

มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสถานศึกษาในประเทศไทย มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านมาตรฐานการศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอยู่ 2 หน่วยงานหลัก คือกรมวิชาการและกรมสามัญศึกษา โดยกรมสามัญศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับขอบข่ายของงานที่สถานศึกษา รับผิดชอบ ส่วนกรมวิชาการได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาในภาพรวมของการจัดการศึกษา ด้านต่างๆ ดังมีรายละเอียดดังนี้

5.1 กรมวิชาการ

กรมวิชาการ (2539: 4-5) ได้เสนอแนวทางการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้กลางไว้ 3 ด้าน ดังนี้

5.1.1 มาตรฐานด้านผลผลิตที่พึงประสงค์ มีตัวบ่งชี้กลางคือ

- 1) ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน มีความสามารถและทักษะเชิงกระบวนการในการดำรงชีวิต
- 2) ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและมีความสามารถในการจัดการ
- 3) ผู้เรียนมีเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีสุขภาพพลานามัยและบุคลิกที่ดี
- 4) ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขและร่วมพัฒนาสังคมอย่างสร้างสรรค์

5.1.2 มาตรฐานด้านปัจจัยที่จำเป็น มีตัวบ่งชี้กลางคือ

- 1) ผู้เรียนมีความพร้อมและวุฒิภาวะที่จะเรียนรู้เหมาะสมกับวัย
- 2) มีครูเพียงพอในการจัดการเรียนการสอน
- 3) ครูมีลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ผู้ปกครองและชุมชนให้ความสนับสนุนร่วมมือในการจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษา
- 6) หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนหลากหลาย เพียงพอและมีประสิทธิภาพที่จะสร้างเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 7) งบประมาณ พัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน

5.1.3 มาตรฐานด้านกระบวนการ มีตัวบ่งชี้กลางคือ

- 1) โรงเรียนบริหารงานและจัดการด้านวิชาการ ชุกร การเงิน กิจกรรมนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- 2) โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- 3) โรงเรียนจัดกิจกรรมและบริการส่งเสริมการเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

5.2 กรมสามัญศึกษา (2542: 20-34) ได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานด้านผลผลิต (Output) 10 มาตรฐาน 50 ตัวชี้วัด มาตรฐานด้านกระบวนการ (Process) 7 มาตรฐาน 39 ตัวชี้วัด และมาตรฐานด้านปัจจัย (Input) 9 มาตรฐาน 41 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้น 26 มาตรฐาน 130 ตัวชี้วัด ดังแสดงในตารางที่ 2.1 ตารางที่ 2.2 และตารางที่ 2.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านผลผลิต (Output)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
1. คุณลักษณะ ของผู้เรียน	มาตรฐานที่ 1 มีความรู้และทักษะพื้นฐานตาม หลักสูตรขั้นพื้นฐาน	1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ การประเมินผลตามหลักสูตร 2. สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ 3. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการ สื่อสารได้อย่างน้อย 1 ภาษา
	มาตรฐานที่ 2 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้าง สรรค์และมีวิสัยทัศน์	1. สามารถเรียนรู้และปฏิบัติงานโดยใช้ กระบวนการได้อย่างเหมาะสม 2. สามารถจำแนกและเปรียบเทียบข้อมูลแล้วสรุป เป็นความคิดรวบยอด 3. สามารถประเมินความน่าเชื่อถือและ ความถูกต้องของข้อมูล เลือกและประยุกต์ใช้ข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม 4. สามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่าง เหมาะสม 5. สามารถใช้แนวคิดวิธีการใหม่ๆที่เหมาะสม ใน การปฏิบัติงาน 6. สามารถคาดการณ์และกำหนดเป้าหมาย วางแผนและปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ
	มาตรฐานที่ 3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	1. มีความกระตือรือร้นและความสนใจที่ จะเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และรู้จักตั้งคำถาม เพื่อหาเหตุผล 2. มีนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้หรือสื่อ ต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน 3. สามารถเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
	มาตรฐานที่ 4 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	4. สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 1. มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามตามหลักเบื้องต้นของแต่ละศาสนา 2. มีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์สุจริต 3. ใช้สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่าทั้งของตนเองและส่วนรวม 4. ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมไทยและค่านิยมที่พึงประสงค์
	มาตรฐานที่ 5 มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา	1. ชื่นชมและเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬาด้วยความเต็มใจ 2. มีความสามารถพื้นฐานและปฏิบัติตามกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬาอย่างสม่ำเสมอ
	มาตรฐานที่ 6 รู้จักตนเอง พึ่งตนเองได้ และมีบุคลิกภาพที่ดี	1. รู้ถึงความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ข้อดีข้อด้อยของตนเอง ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ 2. มีความภูมิใจในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น 3. สามารถกำหนดเป้าหมาย แนวทางการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาของตนได้ 4. ใช้คำพูด กิริยามารยาทและแต่งกายได้ตามกาลเทศะ
	มาตรฐานที่ 7 มีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ปลอดภัย สิ่งเสพติดให้โทษ	1. รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ตามหลักโภชนาการ 2. ออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างเป็นปกติวิสัย 3. ดูแลรักษาสุขภาพและป้องกันตนเองให้ปลอดภัย อุบัติภัย

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
		<p>4. ไม่เสพยาสิ่งเสพติดและปลอดจากสิ่งมอมเมารวมทั้งไม่แสวงหาผลประโยชน์</p> <p>5. สามารถปฐมพยาบาลและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อเกิดกรณีฉุกเฉิน</p> <p>6. มีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์มาตรฐานเด็กไทย</p> <p>7. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>8. มีความร่าเริงแจ่มใส มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู เพื่อนและบุคคลทั่วไป</p> <p>9. มีความมั่นคงทางอารมณ์</p> <p>10. รู้ทำทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม</p>
	<p>มาตรฐานที่ 8 มีทักษะในการจัดการ และการทำงาน รักการทำงาน มีเจตคติที่ดี ต่ออาชีพสุจริตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p>	<p>1. เห็นภาพของงานตลอดแนว และสามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2. สามารถทำงานได้อย่างคล่องแคล่วถูกต้อง และได้ผลงานที่มีคุณภาพ</p> <p>3. สามารถใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ</p> <p>4. สามารถประเมินเพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ</p> <p>5. มีความขยัน อดทน ละเอียดยรอบคอบในการทำงาน</p> <p>6. ทำงานอย่างมีความสุขและภูมิใจในผลงานของตนเอง</p> <p>7. เห็นประโยชน์ เห็นคุณค่าในอาชีพสุจริต และสามารถทำงานเพื่อหารายได้ในระหว่างเรียน</p> <p>8. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p>

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
<p>เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนและสังคม สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขและปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</p>	<p>มาตรฐานที่ 9</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง 2. รักษาสิทธิเสรีภาพของตนเองและเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายและระเบียบประเพณีของสังคม 4. ร่วมกิจกรรมในการพัฒนาครอบครัว โรงเรียนชุมชนและสังคม 5. ร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
	<p>มาตรฐานที่ 10</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม 2. มีความรู้ เห็นคุณค่าและนำภูมิปัญญาไทย ศิลปวัฒนธรรมไทยมาประยุกต์ใช้ 3. มีความรู้ เห็นคุณค่าและใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า 4. มีส่วนร่วมในการปกป้อง ฟื้นฟู บำรุง รักษา ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 2.2 มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านกระบวนการ
(Process)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
1. การบริหารและการจัดการ	มาตรฐานที่ 1 มีการบริหารและการจัดการอย่างมีระบบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดองค์กร โครงสร้างการบริหารและกำหนดภารกิจ ของครูและบุคลากรอื่นอย่างชัดเจนเหมาะสม 2. จัดทำธรรมนูญโรงเรียน 3. จัดทำแผนการดำเนินงานของโรงเรียนและกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน 4. ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด 5. นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 6. จัดทำรายงานผลการประเมินและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ 7. นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารและการจัดการ 8. ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันในการบริหารและการจัดการ 9. การบริหารมีความสะดวกรวดเร็วและตรวจสอบได้
2. การจัดการเรียนการสอน	มาตรฐานที่ 2 มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น 2. จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
	มาตรฐานที่ 3 มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนและจัดกิจกรรมปรับความพร้อมของผู้เรียน 2. เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐานและจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
		<ol style="list-style-type: none"> 3. จัดการเรียนการสอนตามแผนการสอน 4. ประเมินผลการเรียนการสอนตามแผนการ สอนและ นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน และการสอนของ ครู 5. รายงานความก้าวหน้าของการจัดการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 6. ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลวิจัยมาใช้พัฒนาการ เรียนการสอน
	<p>มาตรฐานที่ 4 มีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยเน้นผู้เรียน เป็น ศูนย์กลาง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึก ค้นคว้า สังเกต รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ คิดอย่างหลากหลาย สร้างสรรค์และสามารถ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้และแสวงหาคำตอบ ด้วยตนเอง 4. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่ เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 5. จัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมของผู้เรียน 6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาสุนทรียภาพ อย่างครบถ้วนทั้งด้าน คนตรี ศิลปะและกีฬา 7. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพกายสุขภาพจิต และป้องกันสารเสพติดและโรคเอดส์

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
		<p>8. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน</p> <p>9. ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง</p>
<p>2.การ พัฒนาครู และ บุคลากร อื่น</p>	<p>มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพ อนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน</p> <p>มาตรฐานที่ 6 มีการพัฒนาครูและบุคลากรอื่นให้มีความรู้ ความสามารถมี คุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เต็ม ศักยภาพ</p>	<p>มาตร ฐานที่ 5</p> <p>1.จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความอบอุ่นปลอดภัย</p> <p>2.จัดสถานที่เรียน สถานที่จัดกิจกรรมเพียงพอ สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย อยู่ในสภาพที่ใช้การได้และเอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>3.จัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยจากสารพิษ สิ่งเสพติด โรคเอดส์ อบายมุข และอาชญากรรม</p> <p>4.จัดสาธารณูปโภคเพียงพอ ตามความจำเป็น มีระบบสุขาภิบาลและการรักษาสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ</p> <p>มาตรฐานที่ 6</p> <p>1.พัฒนาครูและบุคลากรอื่นตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง</p> <p>2. สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรอื่น ได้รับ การพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3. สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ครู และบุคลากรอื่น</p> <p>4. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสนับสนุนการพัฒนา ครูและบุคลากรอื่นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ</p> <p>5. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
3. การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ชุม ชน องค์กร ภาครัฐ และ เอกชน	มาตรฐานที่ 7 ส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความร่วมมือระหว่างโรง เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐ ในการ จัดการศึกษา	1. ผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการ ร่วมกันจัดและพัฒนาศึกษา 2. กำหนดบทบาทในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดและพัฒนาศึกษา 3. ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน การดำเนินงานและประเมินคุณภาพการจัด การศึกษาของโรงเรียน 4. ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน มีส่วนสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตารางที่ 2.3 มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านปัจจัย (Input)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
1. ครู	มาตรฐานที่ 1 ครูมีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในการจัดการ เรียนการสอนและสามารถ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัด การศึกษาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2. มีความรู้ความสามารถในการพัฒนา หลักสูตรเพื่อจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับผู้เรียนและท้องถิ่น 3. สามารถทำแผนการสอนและจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
2. ผู้บริหาร	<p>มาตรฐานที่ 2</p> <p>ครูมีคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. สามารถผลิต เลือกลง และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและ กระบวนการเรียนรู้ 5. สามารถวัดและประเมินผล ได้ตาม หลักการประเมินผลของหลักสูตรและนำ ผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียน การสอนและพัฒนาผู้เรียน 6. มีความรู้และประสบการณ์ตรงตามงานที่ กำหนดและตามบทบาทหน้าที่ 7. มีครูและบุคลากรอื่นจำนวนเพียงพอตาม เกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด
	<p>มาตรฐานที่ 3 มีความรู้ความ สามารถในการบริหารจัดการมี ภาวะผู้นำมนุษยสัมพันธ์และวิสัยทัศน์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 2. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา อุทิศตน และเวลาในการพัฒนาผู้เรียน 3. มีการปฏิบัติตนเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี 4. มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรมและมีความ เป็นประชาธิปไตย 5. มีความรัก เอื้ออาทร เอาใจใส่ ดูแลผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ 6. มีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตที่ดีพร้อมที่ จะแนะนำและร่วมแก้ปัญหาของนักเรียน 7. มีความสามารถแสวงหาความรู้และสร้าง องค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
		<ol style="list-style-type: none"> 3. มีความสามารถในการสร้างทีมงาน โดยการนำครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร 4. มีวิสัยทัศน์และมีความเป็นผู้นำในการพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 5. มีความรู้หรือประสบการณ์ตรงตามบทบาทหน้าที่
3. หลักสูตร	<p style="text-align: center;">มาตรฐานที่ 4</p> <p>มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p style="text-align: center;">มาตรฐานที่ 5</p> <p>มีหลักสูตรที่ยืดหยุ่นเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 2. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา อุทิศตน และเวลาให้กับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 3. มีการปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี 4. มีความเมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม 5. ความเป็นประชาธิปไตย 6. มีสุขภาพจิตที่ดี 7. แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 8. ใช้หลักธรรมในการบริหาร 9. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร 1. มีหลักสูตรและสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น 2. มีเอกสารประกอบหลักสูตรครบถ้วนทันสมัย และเพียงพอ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ขอบข่าย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
4. ทรัพยากร	มาตรฐานที่ 6 มีเอกสาร สื่อ วัสดุ-อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ เอื้อต่อการเรียนรู้	1. มีเอกสาร สื่อ วัสดุ - อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ที่เหมาะสมและเพียงพอ 2. มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ หลากหลาย เหมาะสม ทันสมัย และเพียงพอ 3. มีแหล่งบริการด้านการเรียนการสอนตาม ความจำเป็น เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา 4. มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และข้อมูล เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียน รู้ด้วยตนเอง
	มาตรฐานที่ 7 มีงบประมาณสนับสนุน อย่างเพียงพอ	1. มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอตามความ ต้องการ จำเป็น 2. มีระบบการบริหารงบประมาณอย่างมีประ สิทธิภาพ
5. อาคารสถานที่ และ สิ่ง อำนวยความสะดวก	มาตรฐานที่ 8 มีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอ	มีอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตามเกณฑ์
	มาตรฐานที่ 9 ผู้ปกครอง ชุมชน มีศักยภาพ ในการสนับสนุนการจัดและ พัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	1. มีองค์กรที่เกิดจากความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน 2. ผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุน ด้านทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา 3. ผู้ปกครองและชุมชนมีเจตคติที่ดีใน การมีส่วนร่วม และรับผิดชอบการจัดการ ศึกษาของโรงเรียน 4. ผู้ปกครองและชุมชนมีการพิทักษ์สิทธิ ประโยชน์ของนักเรียน

6. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ

สำหรับมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษและประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีความเจริญมานำเสนอ โดยมีรายละเอียดดังนี้

6.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

การจัดการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา มีการนำการประกันคุณภาพการศึกษารับรองวิทยฐานะโดยองค์กรท้องถิ่น หรือสมาคมประจำภูมิภาคต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ทำหน้าที่เรื่องการรับรองมาตรฐาน(Accreditation) เช่น สมาคม NCA (North Central Association)สมาคม WASC (Western Association of School and Colleges) สมาคม NEASP (National Association of Elementary School Principals) โดยที่มีองค์ประกอบที่นำไปใช้ในการพิจารณามาตรฐานที่สำคัญๆ ดังนี้

1. ปรัชญา จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน
2. องค์กรและการบริหาร
3. บุคลากร
4. หลักสูตรหรือโปรแกรมการศึกษา หรืองานการเรียนการสอน
5. โปรแกรมการศึกษาต่อเนื่อง หรือโปรแกรมเสริมหลักสูตร
6. การบริหารนักเรียนและการแนะแนว
7. อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
8. การวัดและการประเมินผล
9. บรรยากาศของโรงเรียน
10. การเงิน
11. ความสัมพันธ์กับชุมชน
12. กิจกรรมเพื่อปรับปรุงโรงเรียน

นอกจากนี้อมริวิชซ์ นาครทรรพ (2540: 88-89) ได้ศึกษาเกณฑ์วิทยฐานะที่เป็นมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์และปรัชญา
2. องค์กรและการบริหาร
3. ทรัพยากรการเงิน
4. คณาจารย์และบุคลากร
5. อาคารสถานที่
6. ห้องสมุด
7. การบริการนักเรียน
8. หลักสูตรและการเรียนการสอน
9. ความสัมพันธ์กับศิษย์เก่าหรือหน่วยงานภายนอก
10. การวิจัยและพัฒนา
11. การบริการวิชาการและการศึกษาต่อเนื่อง

แม้จะมีองค์กรท้องถิ่นหรือสมาคมต่างๆ ทำหน้าที่รับรองมาตรฐานของสถาบันการศึกษา (Accreditation) ดังที่กล่าวมาแล้ว แต่ในภาพรวมของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดการศึกษาของชาติขึ้นเป็นมาตรฐานกลางของประเทศที่ชื่อว่า “Goals 2000: Educate America Act” โดยรัฐสภา (Sec.102 National Education Goals) แยกเป็น 8 เรื่องใหญ่ๆ สรุปได้ดังนี้

6.1.1 เป้าหมายด้านความพร้อมที่จะเรียน (School Readiness)

ในปี ค.ศ. 2000 เด็กทุกคนในอเมริกาเมื่อมาเข้าโรงเรียน พร้อมที่จะเรียนได้

จุดประสงค์ของเป้าหมายข้อนี้

1) เด็กทุกคน ได้เข้าสู่โครงการการศึกษาก่อนวัยประถมศึกษาที่มีคุณภาพสูงและเหมาะสมในเชิงพัฒนาการที่จะเตรียมเด็กเข้าสู่โรงเรียน

2) พ่อแม่ของเด็กทุกคนในสหรัฐจะต้องเป็นครูคนแรกของลูกและอุทิศเวลาแต่ละวันเพื่อช่วยลูกน้อยให้ได้เรียนและพ่อแม่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามที่ตนต้องการ

3) มีการจัดระบบสุขอนามัยก่อนคลอด ซึ่งทำให้จำนวนเด็กทารกแรกเกิดที่น้ำหนักน้อยนั้นมีอัตราลดลง เด็กจะได้รับโภชนาการ ประสบการณ์ในกิจกรรมกายภาพและการระงับรักษาสุขภาพที่จำเป็นเพื่อเข้าเรียนด้วยร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ กระฉับกระเฉง

6.1.2 เป้าหมายด้านการเรียนจบ

ในปี ค.ศ. 2000 อัตราการเรียนจบมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้นอย่างน้อยถึงร้อยละ 90

จุดประสงค์ของเป้าหมายข้อนี้

1) ให้มีอัตราการออกกลางคันของนักเรียนทั้งประเทศลดลง จำนวนนักเรียนร้อยละ 15 ที่ออกไปก่อนมัธยมปลาย ต้องเรียนจบประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าด้วยความสำเร็จ

2) อัตราการเรียนจบที่มีความเหลื่อมล้ำระหว่างชนกลุ่มน้อยต่างๆ ต้องหมดไป

6.1.3 เป้าหมายด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและความเป็นพลเมือง

ในปี ค.ศ. 2000 นักเรียนทั้งหมดที่จะจบเกรด 4 , 8 , 12 แสดงความสามารถวิชาต่างๆ รวมถึงวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ หน้าที่พลเมือง การปกครอง เศรษฐศาสตร์ ศิลปะ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ทุกโรงเรียนในอเมริกาจะประกันได้ว่านักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ถึงการใช้ความคิดและจิตใจของตนอย่างดี ซึ่งนับเป็นการเตรียมตัวเพื่อรับผิดชอบในฐานะพลเมืองของชาติ ศึกษาต่อและเป็นแรงงานที่มีผลผลิตในทางเศรษฐกิจสมัยใหม่ของชาติ

จุดประสงค์ของเป้าหมายข้อนี้

1) มีการปฏิบัติงานวิชาการของนักเรียนประถมและมัธยมทุกคนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ การเรียนของนักเรียนที่เป็นกลุ่มชนส่วนน้อยเพิ่มขึ้นเท่าเทียมกับนักเรียนทั้งหมด

2) นักเรียนแสดงความสามารถด้านเหตุผล การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปใช้ การเขียนและการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างมีแก่นสารและมีประสิทธิภาพ

3) นักเรียนทุกคนร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี สุขภาพที่ดี การบริการชุมชนและมีความรับผิดชอบส่วนตน

4) นักเรียนทุกคนเข้าถึงพลศึกษาและสุขศึกษาที่ประกันได้ว่ามีสุขภาพ พลานามัย

6.1.4 เป้าหมายด้านการศึกษาของครูและการพัฒนาอาชีพครู

ในปี ค.ศ.2000 คณะครูผู้สอนของชาติจะเข้าโครงการปรับปรุงทักษะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีโอกาสได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการสอนและเตรียมนักเรียนอเมริกันทั้งหมดเข้าสู่ศตวรรษที่ 21

จุดประสงค์ของเป้าหมายข้อนี้

1) ครูทุกคนได้รับการฝึกอบรมก่อนเข้าประจำการและมีกิจกรรมพัฒนาอาชีพต่อเนื่อง ทำให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการสอนประชากรนักเรียนที่หลากหลายและมีความต้องการทางการศึกษา สังคม และสุขอนามัยที่แตกต่างกัน

2) ครูทุกคนมีโอกาสหาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการสอนวิชาที่ทำขายและใช้วิธีการสอนการประเมินผลและเทคโนโลยีที่มีมาใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

3) มลรัฐและเขตการศึกษา จะต้องสร้างสรรค์ยุทธวิธีในการเข้าใจ ฝึกฝนและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพครู นักบริหารและนักการศึกษาอื่นๆ เพื่อให้มีอัตรากำลังนักการศึกษามีอาชีพที่เชี่ยวชาญการสอนในเนื้อหาวิชาที่ทำขาย

4) ในโอกาสที่เป็นไปได้ ควรจัดให้มีหุ้นส่วนระหว่างหน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่น สถาบันอุดมศึกษา พ่อแม่/ผู้ปกครอง องค์กรแรงงาน ธุรกิจและสมาคมอาชีพต่างๆ เพื่อจัดหาและสนับสนุนโครงการพัฒนาอาชีพนักการศึกษา

6.1.5 เป้าหมายด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

ในปี ค.ศ. 2000 นักเรียนของสหรัฐอเมริกาต้องเป็นที่หนึ่งในโลก ในผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

จุดประสงค์ของเป้าหมายข้อนี้

1) การศึกษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ รวมถึงระบบการวัดแบบเมตริกได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพทั้งระบบ โดยเฉพาะระดับชั้นประถมต้น

2) จำนวนครูที่มีพื้นความรู้เพียงพอในด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พร้อมด้วยระบบการวัดแบบเมตริกเพิ่มขึ้นร้อยละ 50

3) จำนวนนักเรียนระดับปริญญา โดยเฉพาะสตรีและชนกลุ่มน้อย จบปริญญาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

6.1.6 เป้าหมายด้านการรู้หนังสือของผู้ใหญ่กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในปี ค.ศ. 2000 ผู้ใหญ่ชาวอเมริกันทุกคนต้องรู้หนังสือและมีความรู้ทักษะที่จำเป็นต่อการแข่งขันในทางเศรษฐกิจของโลก และแสดงการใช้สิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของความเป็นพลเมือง

จุดประสงค์ของเป้าหมายข้อนี้

1) ธุรกิจของอเมริกันขนาดใหญ่ทุกแห่ง เข้ามาเกี่ยวข้องในการเพิ่มพูนการประสาน การติดต่อกันระหว่างการศึกษากับการทำงาน

2) คนงานทุกคนมีโอกาสศึกษาหาความรู้และทักษะ ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับเทคนิคขั้นสูงที่จำเป็นต่อการปรับเข้ากับเทคโนโลยี วิธีการทำงานและตลาดแรงงานที่เกิดขึ้นใหม่ โดยการศึกษาสามัญ อาชีวะ เทคนิค และจากสถานประกอบการหรือโครงการศึกษาอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

3) โครงการที่มีคุณภาพรวมถึงโครงการที่ห้องสมุดได้วางแบบไว้ให้บริการแก่นักเรียนที่เรียนนอกเวลาและเรียนเพื่อเสริมอาชีพ มีจำนวนมากขึ้น

4) สัดส่วนของนักเรียนที่เรียนดี โดยเฉพาะชนกลุ่มน้อย ผู้เข้าเรียนอุดมศึกษา ผู้เรียนจบปีที่ 2 และผู้เรียนจบปริญญา มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ในปี ค.ศ.2000 โรงเรียนทุกแห่งในสหรัฐอเมริกา ต้องมีสภาพแวดล้อมที่มีระเบียบวินัย อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ โดยต้องปลอดจากสารเสพติด สิ่งมอมเมา ความรุนแรงและการพหุอาชญากรรม จุดประสงค์ของเป้าหมายข้อนี้

1) โรงเรียนทุกแห่งต้องวางนโยบายในการใช้และแจกจ่ายยา และแอลกอฮอล์ 2) ผู้ปกครอง ธุรกิจ องค์กรของรัฐ และชุมชน ร่วมมือกันจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี เป็นสุข ร่มรื่นแก่เด็กทุกคน เพื่อประกันว่านักเรียนจะได้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมั่นคง ปลอดจากยาเสพติดและอาชญากรรม

3) หน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่นทุกแห่งมีการพัฒนาและดำเนินนโยบาย ให้ประกันได้ว่า โรงเรียนทุกแห่งปลอดจากความรุนแรงและไม่มีการพหุอาชญากรรม

4) หน่วยงานการศึกษาท้องถิ่นทุกแห่ง ต้องพัฒนาโครงการการศึกษาเป็นขั้นตอน เบ็ดเสร็จจากระดับอนุบาลถึงเกรด 12 เพื่อป้องกันสารเสพติดและแอลกอฮอล์

5) จัดหลักสูตรเกี่ยวกับยาและแอลกอฮอล์ โดยสอนบูรณาการกับวิชาสุขศึกษา พลานามัย

6) มีการจัดตั้งทีมงานระดับชุมชนขึ้นมา เพื่อสนับสนุนสิ่งจำเป็นแก่ครูและนักเรียน

7) ทุกโรงเรียนกำจัดปัญหาการรบกวนทางเพศให้หมดไป

6.1.8 เป้าหมายด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ นักเรียน

ในปี ค.ศ. 2000 โรงเรียนทุกแห่งจะต้องส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนที่ทำให้ ผู้ปกครอง นักเรียน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของเด็กในด้านสังคม อารมณ์และด้านวิชาการ

จุดประสงค์ของเป้าหมายข้อนี้

1) ทุคมลรัฐพัฒนานโยบาย ให้ช่วยเหลือโรงเรียนและหน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่น เพื่อจัดตั้งโครงการส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วน ซึ่งสนองตอบต่อความต้องการจำเป็นต่างๆ ของผู้ปกครองและครอบครัวรวมถึงผู้ปกครองนักเรียนที่ด้อยโอกาส หรือพูดสองภาษาหรือ ผู้ปกครองเด็กพิการ

2) ทุกโรงเรียนต้องร่วมมือกับผู้ปกครองและครอบครัว จัดตั้งหุ้นส่วนที่จะสนับสนุนงานด้านวิชาการของเด็กที่บ้าน และร่วมในการบริหารจัดการตัดสินใจที่โรงเรียน

3) พ่อแม่ผู้ปกครองและครอบครัวจะต้องให้การช่วยเหลือ เพื่อประกันว่าโรงเรียนได้รับการสนับสนุนเพียงพอและทำให้โรงเรียนและครูมีมาตรฐานที่ประกันคุณภาพได้

6.2 ประเทศอังกฤษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2540 : 1-25) ได้ทำการศึกษาการปฏิรูปการศึกษาของประเทศอังกฤษ ซึ่งใช้เป็นมาตรฐานการจัดการศึกษาโดยมีประเด็นสำคัญอยู่ 6 ประการ ดังนี้

6.2.1 การยกระดับมาตรฐาน

การจัดการศึกษาในประเทศอังกฤษในปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญอันดับแรกคือการยกระดับมาตรฐานของนักเรียนทุกคน มิได้อยู่ที่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบการศึกษา แต่มุ่งไปที่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ถือว่าการสอนและการเรียนเป็นศูนย์กลางโดยพิจารณาวิธีเรียน สอนและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนไม่ทัดเทียมกันจะได้รับความช่วยเหลือให้เรียนก้าวหน้าไปตามระดับความสามารถของตน ซึ่งวิธีดำเนินการในด้านหลักสูตรมีอยู่มากมายหลายวิธี โดยมีหลักสูตรแห่งชาติ กำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์สำหรับทุกวิชาไว้อย่างละเอียด สำหรับโรงเรียนเอกชนไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักสูตรแห่งชาติ แต่จะมีระบบการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ วิธีดำเนินงานของประเทศอังกฤษนั้นมีลักษณะที่เด่นชัดหลายประการ ประการหนึ่งคือ การเน้นอย่างมากในเรื่องทักษะแกนนำทางการอ่านออกเขียนได้และคำนวณ

ซึ่งช่วยปูพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงด้านอื่นๆ ต่อไป ตัวอย่างเช่น โรงเรียนประถมศึกษาจัดให้มีชั่วโมงการสอนให้รู้หนังสือในตารางสอนเป็นประจำทุกวัน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียน มีวิชาเลือกสายอาชีพศึกษา เป็นต้น

การตรวจสอบในระบบโรงเรียนมีอยู่ 2 ระดับคือ การตรวจประเมินภายในและการตรวจประเมินจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตรวจประเมินต้องเผยแพร่รายงานให้ประชาชนได้ทราบ โดยสำนักงานมาตรฐานการศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบโรงเรียนและตรวจสอบองค์การบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่น โดยจะตรวจโรงเรียนทุกแห่ง ทุกๆ 6 ปี หรือบ่อยครั้งกว่านั้นหากพบว่าโรงเรียนมีความอ่อนแอหรือกำลังล้มเหลว จะต้องนำโครงการไปปรับปรุงตนเองไปปฏิบัติ ถ้าไม่สามารถปรับปรุงตนเองได้ก็จะถูกปิด

การยกมาตรฐานการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่จะยกมาตรฐานโรงเรียนโดยเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคม ภาคเอกชนและหน่วยงานอาสาสมัครคิดหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน

6.2.2 การช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ

ในประเทศอังกฤษผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยมีกฎหมายบังคับให้โรงเรียนจัดทำข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างบ้านกับโรงเรียน โดยเฉพาะหลักการเกี่ยวกับความประพฤติและวินัย ซึ่งจะร่วมกันหามาตรการต่างๆ เพื่อช่วยกันปรับพฤติกรรมหรือส่งเสริมให้โรงเรียนใช้วิธีดำเนินงานในเชิงบวกและหาทางเลือกอื่นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านความประพฤติแทนการไล่ออก ซึ่งมีเครือข่ายส่งเสริม ปรับปรุงนิสัยและป้องปรามการข่มเหงรังแกในโรงเรียนอีกด้วย

การส่งเสริมสนับสนุนการเรียน มีกิจกรรมการเรียนรู้นอกเหนือจากการเรียนในระบบโรงเรียนมากมาย โดยนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจและทางรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้จากการจัดสรรเงินจากกองสลากกินแบ่งแห่งชาติและได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนเป็นอย่างดี ในปัจจุบันกว่าร้อยละ 90 ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ใช้สถานประกอบการของเอกชนเป็นที่ฝึกงานสำหรับนักเรียนที่ศึกษาในปีสุดท้าย

6.2.3 การบริหารจัดการในโรงเรียน

รัฐได้มอบอำนาจให้โรงเรียนดำเนินงานในด้านบุคลากรและงบประมาณของตนเอง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานร่วมกับโรงเรียนในท้องถิ่นของตนเองและให้เงินอุดหนุนตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ส่วนรัฐบาลมีหน้าที่เพียงวางระเบียบควบคุมทั้งระบบ โดยมีการวางระบบตรวจสอบในระดับชาติ รวมทั้งการดำเนินงานด้านคุณภาพ การประกันคุณภาพสำหรับการฝึกหัดครูในระยะแรกเริ่ม (Initial teacher training) และการกำหนดหลักสูตร

ในระบบการบริหารนั้น ชุมชนมีส่วนร่วมในองค์การบริหารโรงเรียนซึ่งดำเนินงานในรูปแบบกรรมการบริหารโรงเรียนและเป็นกรรมการในคณะกรรมการโรงเรียนโดยมาจากฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงผู้ปกครอง บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนทั่วไป กรรมการทั้งหมด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการฝึกอบรมและส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในภาระหน้าที่ของตน เช่น การจัดหาบุคลากร การจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งให้ความเห็นชอบแผนการใช้งบประมาณของโรงเรียน

6.2.4 การสอน

งานที่สำคัญในการยกระดับมาตรฐานการศึกษาของอังกฤษคือ การปรับปรุงวิชาชีพครูให้ทันสมัย รัฐบาลประสงค์ให้มีวิชาชีพที่มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล ทะเยอทะยาน พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงและมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง รัฐมีแผนการพัฒนาวิชาชีพครูพร้อมให้รางวัลตอบแทนสำหรับครูที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี ทั้งนี้เพื่อให้วิชาชีพครูได้รับการยกย่องและจงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถสูงสุดเข้ามาประกอบวิชาชีพนี้

สภาครูเป็นองค์กรวิชาชีพตามกฎหมายซึ่งมีบทบาทสำคัญในการยกระดับมาตรฐานและส่งเสริมฐานะของวิชาชีพครู ให้คำแนะนำแก่รัฐบาลและองค์กรอื่นๆในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสอน การสรรหา การบรรจุ ไปจนถึงการอบรม การเข้ารับตำแหน่ง การพัฒนาวิชาชีพและการกระทำผิดวินัยหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

โรงเรียนต้องกันเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการอบรมครูประจำการของทั้งโรงเรียนซึ่งจัดไว้ 2 ลักษณะคือ กรณีพบว่าครูประจำการมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาและกรณีส่งเสริมครูแต่ละคนให้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรพัฒนาวิชาชีพระยะสั้น โดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดฝึกอบรม

6.2.5 การจัดทำหลักสูตรและการประเมิน

หลักสูตรแห่งชาติมีการกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์สำหรับทุกรายวิชาไว้อย่างละเอียด สำหรับโรงเรียนเอกชนไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามแนวทางหลักสูตรแห่งชาติ แต่มีระบบการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ หลักสูตรของอังกฤษมีลักษณะที่เห็นเด่นชัดคือ เน้นทักษะแกนนำทางด้านการอ่านออกเขียนได้ และการคำนวณ ส่วนทักษะด้านอื่นๆ เป็นไปตามอายุของนักเรียน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 อายุของนักเรียนที่ได้รับการศึกษาภาคบังคับในระดับต่างๆ ตามหลักสูตรแห่งชาติ

อังกฤษ

รายวิชา	อายุ(ปี)			
	5-7	7-11	11-14	14-16
ภาษาอังกฤษ	/	/	/	/
คณิตศาสตร์	/	/	/	/
วิทยาศาสตร์	/	/	/	/
พลศึกษา	/	/	/	/
การออกแบบและเทคโนโลยี	/	/	/	/
เทคโนโลยีสารสนเทศ	/	/	/	/
ภาษาต่างประเทศสมัยใหม่			/	/
ประวัติศาสตร์	/	/	/	
ดนตรี	/	/	/	
ศิลปะ	/	/	/	

การประเมินผลและการทดสอบมีการวัดความรู้ความสามารถในระดับต่างๆ(Key stage) ของการศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนที่ใกล้จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจะมีการทดสอบเพื่อวัดผล

สัมฤทธิ์เป็นครั้งสุดท้าย โรงเรียนและรัฐจะนำผลการประเมินและการทดสอบของนักเรียนไปจัดลำดับชั้นของนักเรียน

6.2.6 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในงานด้านการศึกษา

นับจากปี พ.ศ.2542 เป็นต้นไป ครูที่บรรจุใหม่ทั้งหมดจะต้องได้รับการฝึกอบรมทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ และครูประจำการทุกคนจะได้รับการฝึกอบรมทุกคน ในปี พ.ศ. 2545 เป็นเป้าหมายที่อังกฤษต้องเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศแห่งโลกสำหรับการพัฒนาซอฟต์แวร์ของเครือข่ายการศึกษา ทั้งยังประสงค์ที่จะเป็นผู้นำทางด้านการพิมพ์ทางการศึกษาและซอฟต์แวร์ทางการศึกษาอีกด้วย

อังกฤษได้ดำเนินงานเครือข่ายแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้ (National Grid of Learning) เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนได้มีเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรมและดำเนินงานตามหลักสูตร โดยเชื่อมโยงเครือข่ายดังกล่าวไปยังโรงเรียนต่างๆ วงการอุดมศึกษา ห้องสมุด สถานประกอบการและศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้เข้าด้วยกัน ในปัจจุบันอังกฤษได้เชื่อมโยงโครงข่ายนี้กับเครือข่ายโรงเรียนทั่วยุโรป

6.3 ประเทศออสเตรเลีย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2540: 71-77) ได้ทำการศึกษาการปฏิรูปการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย ซึ่งใช้เป็นมาตรฐานการจัดการศึกษาในปัจจุบันไว้ดังนี้

ในปี พ.ศ.2537 สมัชชาการศึกษาแห่งชาติได้จัดตั้งคณะกรรมการด้านอาชีวศึกษา แรงงาน และการฝึกอบรม พร้อมคณะกรรมการด้านเยาวชนเพื่อจัดตั้งสภาที่ปรึกษารัฐมนตรีด้านการศึกษา แรงงาน การฝึกอบรมและเยาวชน (Ministerial Council on Education Employment, Training and Youth Affairs : MCEETYA) ซึ่งดูแลการจัดทำรายงานการศึกษาในระบบโรงเรียนระดับชาติ การจัดทำรายงานระดับชาติดังกล่าวมุ่งเน้นการดำเนินงานตามจุดมุ่งหมายการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งถือเป็นปฏิญญาสำคัญ 10 ประการ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาที่เป็นเลิศให้แก่เยาวชนทุกคนโดยถือปัจจัยสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถให้เต็มศักยภาพและให้สอดคล้องกับความต้องการด้านสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจของประเทศ
2. ให้นักเรียนได้รับการศึกษามีมาตรฐานสูงสุดและสามารถพัฒนาความมั่นใจในตัวเอง มีเจตคติที่ดี มีความคิดเห็นของตนเอง เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาและจัดการศึกษาที่สามารถสนองตอบความต้องการเฉพาะกลุ่มในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ
4. จัดให้มีการฝึกฝนทักษะที่ทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานและดำเนินชีวิต เพื่อสนองความต้องการของประเทศ
5. ให้ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้น เพื่อการศึกษาและฝึกอบรมขั้นต่อไป โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต
6. พัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางด้านต่างๆ คือ
  - ภาษาอังกฤษซึ่งรวมถึงการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน
  - ทางคณิตศาสตร์
  - ในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา
  - ในเรื่องกระบวนการ ข้อมูลและคอมพิวเตอร์

- มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อสังคมและให้ม
ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- มีความรู้ ความซาบซึ้งในประวัติศาสตร์ของประเทศออสเตรเลียและความรู้ทาง
ภูมิศาสตร์

- มีความรู้ในภาษาอื่นนอกจากภาษาอังกฤษ

- มีความซาบซึ้ง ความรู้ ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ศิลปะ

- มีความเข้าใจและมีความรู้ที่รับผิดชอบต่อการพัฒนาอย่างสมดุลและต่อสิ่งแวดล้อม
ของโลก

7. พัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยม เพื่อให้นักเรียนรู้จักการมีส่วนร่วมในสังคม
และเป็นพลเมืองดีของสังคมประชาธิปไตยของออสเตรเลียที่มีความเป็นนานาชาติ

8. ให้นักเรียนมีความเข้าใจและเคารพต่อมรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงความเป็นมาทาง
วัฒนธรรมของชาวอะบอริจินและกลุ่มชนทางวัฒนธรรมอื่นๆ

9. ให้นักเรียนมีการพัฒนาทางร่างกายและสุขภาพอนามัย และรู้จักการใช้เวลาว่างอย่างมี
ประโยชน์

10. ให้การศึกษาเรื่องอาชีพและความรู้เรื่องการมีงานทำ รวมทั้งความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงาน
และแหล่งงาน

ระบบการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คืออนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
ศึกษา และระดับอุดมศึกษาซึ่งประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิคและการศึกษาต่อเนื่อง (College of Technical and
Further Education : TAFE) จุดเด่นของการจัดการศึกษาของประเทศออสเตรเลียคือการจัดการศึกษาที่
สนองต่อการมีงานทำ จึงทำให้วิทยาลัยเทคนิคและการศึกษาต่อเนื่อง(TAFE) กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของ
ประเทศ ปัจจุบันมีประมาณมากกว่า 230 สถาบันทั่วประเทศ

ระบบบริหารการศึกษาและงบประมาณการศึกษาของประเทศออสเตรเลียนั้น มีกระทรวงแรง
งาน การศึกษา ฝึกอบรมและเยาวชน (Department of Employment, Education, Training and Youth Affairs :
DEEYA) รับผิดชอบประสานงานด้านการศึกษาและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้านการศึกษา โดยรัฐบาลใน
แต่ละรัฐและแต่ละเขตการปกครองรับผิดชอบในการบริหารและจัดงบประมาณให้แก่โรงเรียนระดับประถม
ศึกษาและมัธยมศึกษา ในแต่ละรัฐและแต่ละเขตการปกครองสามารถกำหนดนโยบายและดำเนินงานด้านการ
ศึกษาต่างๆ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี รัฐบาลสหพันธรัฐไม่มีบทบาทโดยตรงในการบริหารโรงเรียน แต่
จะมีบทบาทสำคัญในการประสานงานร่วมมือกับรัฐบาลระดับรัฐและเขตการปกครองตนเอง

7. การประกันคุณภาพการศึกษา

อมรวิรัช นาคทรพรพ (2540: 121) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการการ
พัฒนาการศึกษาที่ช่วยสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน
และสังคม ผู้เรียนที่จบการศึกษาจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของ
สังคม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2542 กำหนดให้สถานศึกษา
ต้องประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1 การประกันคุณภาพภายใน หมายถึงการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแล

2 การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึงการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สำหรับกรมสามัญศึกษา (2542: 10-11) ได้จำแนกองค์ประกอบหลักของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ประการ คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control) หมายถึงกระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินงานเพื่อเข้าสู่คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยการดำเนินงาน 2 ขั้นตอน คือ

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Education Standards) เป็นการดำเนินงาน เพื่อให้ได้มาตรฐานการศึกษาทั้งด้านผลผลิต (Output) ปัจจัย (Input) และกระบวนการ (Process) ซึ่งจะเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยการดำเนินงานในเรื่องต่อไปนี้

1.2.1 การพัฒนาครูเข้าสู่มาตรฐานวิชาชีพ

1.2.2 การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐานวิชาชีพ

1.2.3 การพัฒนาศึกษานิเทศก์เข้าสู่มาตรฐานวิชาชีพ

1.2.4 การพัฒนาผู้บริหารการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานวิชาชีพ

1.2.5 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

1.2.6 การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

1.2.7 การสนับสนุนปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. การตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (Internal Quality Audit and Intervention) หมายถึงกระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

2.1 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อทราบความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษา โดยสถานศึกษาประเมินตนเอง (School Self Evaluation) นำมาปรับปรุงพัฒนาแล้วจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

2.2 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบและควบคุมคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด แล้วจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

2.3 การกำหนดมาตรการปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Quality Accreditation) หมายถึงกระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินงานในการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งรับรองมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานรับรอง สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินจะได้ใบรับรองมาตรฐานการศึกษาหรือคุณภาพการศึกษา

จากหน่วยงานที่ให้การรับรอง และให้สถานศึกษาเฝ้าระวังรักษาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาหรือการรับรองคุณภาพการศึกษา มีผู้ทำการศึกษาที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

ฝ่ายวิจัยและประเมินผล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง 26 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำ 26 โรงเรียน ครู-อาจารย์ 788 คน นักเรียน 3,339 คน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมแล้วโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูงจะมีแนวทางมากกว่า โรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำ ในด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน การบริหารงาน ความร่วมมือของครู-อาจารย์ การได้รับการนิเทศจากภายนอกโรงเรียน ความร่วมมือของนักเรียนและผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา-มารดาของนักเรียน และสภาพชุมชนรอบโรงเรียน

เหมววรรณ แดงอ่อน (2534) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามโครงการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าในการบริหารงานโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารงานโรงเรียนได้มีการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามโครงการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชนครบทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ดีตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชน ส่วนปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ธวัช หมั่นศรีชัย (2537) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับความนิยม สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม 6 ประเด็น คือ งานทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครอง งานบริการ และงานโรงเรียนกับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อนิยามโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้ปกครองคือ การจัดโครงสร้างบริหารงาน การจัดทำแผนและโครงการ การพัฒนาบุคลากร การควบคุมและการตรวจสอบ การรับ-จ่ายเงินบำรุงการศึกษา การสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ส่งเสริมความประพฤติวินัย และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม

นิพนธ์ รอดภัย (2525) ศึกษาโครงสร้างและกระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยทางด้านโครงสร้างงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ แบ่งสายงานออกเป็น

4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครองและฝ่ายบริการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจะแบ่งสายงานออกเป็น 3 ฝ่ายคือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ และฝ่ายปกครอง

ในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติตามกระบวนการบริหารงานวิชาการในด้านต่าง ๆ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งในด้านการจัดเวลาเรียนของนักเรียน การจัดการการสอน การปฏิบัติงานวิชาการของครู-อาจารย์ การจัดกิจกรรมนักเรียน การประเมินผลการศึกษา การวางแผนงานวิชาการ วิธีการสอน การสอนซ่อมเสริม การใช้หลักสูตร การประเมินผล

งานวิชาการ การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอน การจัดห้องวิชาการ การนิเทศงานวิชาการ การใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาการในท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่เกิดจากโครงสร้างและกระบวนการบริหารงานวิชาการพบว่าอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารงานวิชาการยังขาดความรู้และประสบการณ์ในงานวิชาการ ทำให้ไม่สามารถควบคุมและให้การนิเทศงานวิชาการได้ดีพอ นอกจากนี้การบริหารงานยังขาดการกระจายอำนาจและการประสานงานและไม่ได้รับความช่วยเหลือร่วมมือจากชุมชนเท่าที่ควร

สมคิด จุมทอง (2528) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 โดยมุ่งวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยใช้กลุ่มประชากร ได้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 จำนวน 25 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน 109 คน อาจารย์ 346 คน รวมทั้งสิ้น 455 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1.1 การบริหารกิจกรรมนักเรียน
- 1.2 การบริหารธุรการและการเงิน
- 1.3 การบริหารอาคารสถานที่และบริการ
- 1.4 การบริหารบุคลากรในโรงเรียน
- 1.5 การบริหารงานวิชาการ
- 1.6 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

2. ผู้บริหารมีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529: 39) ได้รายงานบทสังเคราะห์ องค์กำหนดประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวกับระบบการศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษา มีดังนี้

1. ปัจจัยในการจัดการศึกษา

พบว่า ยังมีความขาดแคลนและไม่เสมอภาคกันในด้านทรัพยากรเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์และบุคลากรขาดคุณภาพ

2. ประสิทธิภาพของกระบวนการ

พบว่า การจัดการศึกษายังประสบปัญหาต่าง ๆ อีกมาก กล่าวคือ การบริหารยังขาดประสิทธิภาพ ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ

3. ผลผลิตทางการศึกษา

พบว่า ยังมีปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนซึ่งอยู่ในระดับต่ำ

มาตรฐานโรงเรียนเป็นสิ่งกำหนดมาตรฐานการศึกษา เพราะระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ย่อมเป็นการศึกษาที่มีปัจจัยด้านต่าง ๆ มาส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้น จึงมีการประเมินมาตรฐานด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารทั่วไป
2. งานธุรการ

3. งานวิชาการ
4. งานปกครองนักเรียน
5. งานบริการ
6. โรงเรียนกับชุมชน

ศิริเพ็ญ ศิริมงคล (2530) ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การบริหารงานวิชาการทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่ยังมีปัญหาที่ผู้บริหารงานวิชาการส่วนใหญ่ให้ความสนใจเป็นพิเศษ ในงานแต่ละประเภท กรมวิชาการติดตามผลการใช้หลักสูตร เพื่อการแก้ไขปรับปรุง ครูผู้สอนไม่ปรับปรุงวิธีการสอนให้เป็นไปตามแผนใหม่ โรงเรียนไม่มีความคล่องตัวในการให้นักเรียนได้เรียนรู้ จากแหล่งทรัพยากรนอกโรงเรียนและขาดงบประมาณในการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับศึกษาค้นคว้า ของครูและนักเรียน

รัตนา ตั้งศิริชัยพฤกษ์ (2532) ได้วิจัยเปรียบเทียบทางการศึกษา ประสิทธิภาพการสอนและประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย จำแนกตามขนาด ประเภทและเขตที่ตั้งของโรงเรียน ผู้วิจัยศึกษากลุ่มโรงเรียน 253 โรงเรียน ครูจำนวน 5,075 คน นักเรียนจำนวน 27,038 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยมีทรัพยากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพการสอนและประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนแตกต่างกันตามขนาดและเขตที่ตั้งของโรงเรียน กล่าวคือ ด้านทรัพยากรทางการศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีทรัพยากรทางการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนเขตที่ตั้งของโรงเรียนนั้น โรงเรียนในภาคกลางและภาคเหนือมีทรัพยากรทางการศึกษามากกว่าโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทรัพยากรทางการศึกษาโรงเรียนในเขตการศึกษา 1 และเขตการศึกษา 8 มีทรัพยากรทางการศึกษามากกว่าโรงเรียนในเขตการศึกษา 9 ด้านประสิทธิภาพการสอน โรงเรียนขนาดเล็ก มีประสิทธิภาพการสอนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดกลางมีประสิทธิภาพการสอนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนที่ตั้งของโรงเรียน โรงเรียนในภาคกลางมีประสิทธิภาพทางการสอนมากกว่าโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนภาคใต้มีประสิทธิภาพในการสอนมากกว่าโรงเรียนในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพมหานคร นอกจากนั้นโรงเรียนในเขตการศึกษา 1 มีประสิทธิภาพการสอนมากกว่าโรงเรียนในเขตการศึกษา 3, 5, 6, 7, 10 และ 11 โรงเรียนในเขตการศึกษา 3, 8, 9, มีประสิทธิภาพการสอนมากกว่าโรงเรียนในเขตการศึกษา 7, 10 และด้านประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางมีประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนเขตที่ตั้งของโรงเรียนนั้น โรงเรียนในภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และ กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนั้นโรงเรียนในเขตการศึกษา 3, 5, 6, 7, 8, 12 และเขตกรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนในเขตการศึกษา 9 โรงเรียนในเขตการศึกษา 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12 และเขตกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนในเขตการศึกษา 11

กรมสามัญศึกษา (2538) ศึกษาแนวทางการพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อศึกษาสภาพความแตกต่างของโรงเรียนที่มีมาตรฐาน ศึกษาความแตกต่างด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาและแนวทางในการพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า

โดยภาพรวมแล้วโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูงจะมีสภาพมากกว่าหรือดีกว่า โรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำในด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน การบริหารงาน ความร่วมมือของครู-อาจารย์ ผู้ปกครอง การได้รับการนิเทศจากภายนอกโรงเรียน ความร่วมมือของนักเรียนและผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาของนักเรียน สภาพชุมชนรอบโรงเรียน ซึ่งแนวทางที่จะพัฒนาโรงเรียนนั้น ต้องมีการพัฒนาผู้บริหาร อาจด้วยวิธีการคัดเลือก ประชุมสัมมนา ฝึกอบรม นิเทศ และศึกษาดูงาน พัฒนาระบบบริหารโรงเรียน พัฒนาครูอาจารย์โดยการประชุมสัมมนา อบรม ทักษะศึกษา และบำรุงขวัญกำลังใจ พัฒนาความร่วมมือระหว่างนักเรียน ครู-อาจารย์ ผู้ปกครองและชุมชนด้วยการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาสภาพทั่วไปของโรงเรียนโดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและกรมต้นสังกัดสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนงบประมาณ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับ โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ลักษณะประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1.1 กลุ่มที่กรมสามัญศึกษาคัดเลือกเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง โรงเรียนวัดบวรนิเวศ โรงเรียนวัดราชาธิวาส โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ โรงเรียน

วัดบรมมงคล โรงเรียนวัดสังเวชและโรงเรียนวัดสระเกษ กลุ่มนี้ผู้วิจัยใช้โรงเรียนทั้งหมด

1.1.2 กลุ่มโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ พิจารณาจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีขนาดโรงเรียนและตัวป้อนคล้ายคลึงกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 9 โรงเรียน ซึ่งมีรายชื่อโรงเรียนดังต่อไปนี้ โรงเรียนวัดน้อยใน โรงเรียนราชวินิตบางเขน โรงเรียนศิลาจารึกพัฒนา โรงเรียนมัธยมสันพิทยา โรงเรียนสุวรรณศุทธารามวิทยา โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี และโรงเรียนปทุมธานี “นันทมนีบำรุง” จังหวัดปทุมธานี

สำหรับเกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียนในกลุ่มนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลย้อนหลังก่อนการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นข้อมูลจากการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา โดยพิจารณาโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานที่เท่ากัน ขนาดโรงเรียนจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกันกับโรงเรียนในกลุ่มที่ 1 และเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตปริมณฑลเช่นเดียวกัน

1.2 ผู้ให้ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลซึ่งเป็นบุคลากรในโรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีวิธีการดังนี้

1.2.1 แบ่งบุคลากรออกเป็น 3 ประเภท เพื่อให้ได้ข้อมูลจากบุคลากรครบทุกระดับของการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร โดยผู้บริหารใช้ทุกคน ผู้ช่วยผู้บริหารสุ่มโรงเรียนละ 1 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

2) หัวหน้าหมวดวิชาทุกคน

3) ครูผู้สอนในโรงเรียน แยกตามหมวดการประเมินดังนี้

การประเมินตามหมวดที่ 3 ของเกณฑ์มาตรฐานโครงการโรงเรียน

มาตรฐานสากล ได้แก่ การดำเนินงานในระดับสถานศึกษา สุ่มอย่างง่ายจากครูผู้สอนทุกหมวดวิชา หมวดวิชา
ละ 4 คน

การประเมินตามหมวดที่ 4 ของเกณฑ์มาตรฐานโครงการโรงเรียน

มาตรฐานสากล ได้แก่ความรู้ความสามารถของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เฉพาะความรู้ความสามารถของ
ผู้เรียน ใช้ครูผู้สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษต่างประเทศ ภาษาไทยและคอมพิวเตอร์ โดย
สุ่มอย่างง่ายหมวดวิชาละ 5 คน

ผลการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรง
เรียนที่อยู่นอกโครงการ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูลต่อโรงเรียนที่จำแนกตามโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียน
ที่อยู่นอกโครงการ

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนผู้ให้ข้อมูลต่อโรงเรียน	
	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ (คน)	โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ (คน)
หมวดที่ 1		
1. ผู้บริหาร	1	1
2. ผู้ช่วยผู้บริหาร	1	1
หมวดที่ 2		
1. ผู้ช่วยผู้บริหาร	1	1
2. หัวหน้าหมวดวิชา	9	9
ตารางที่ 3.1 (ต่อ)		

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนผู้ให้ข้อมูลต่อโรงเรียน	
	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ (คน)	โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ (คน)
หมวดที่ 3		
1. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	1	1
2. หัวหน้าหมวดวิชา	9	9
3. ครูผู้สอน	36	36

หมวดที่ 4

ตอนที่ 1

1. หัวหน้าหมวดวิชาวิทยา		
ศาสตร์คณิตศาสตร์ ภาษา		
ไทย ภาษาต่างประเทศและ	5	5
คอมพิวเตอร์		
2. ครูผู้สอนที่สังกัดเฉพาะหมวด		
วิชา 5 หมวด	45	45
ตอนที่ 2		
1. หัวหน้าหมวดวิชา	10	10
2. ครูผู้สอน	50	50

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกตามโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
โรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ

สถานภาพผู้ให้ข้อมูล ตามหมวดที่ประเมิน	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ		โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ	
	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
หมวดที่ 1				
1. ผู้บริหาร	9	9	9	9
2. ผู้ช่วยผู้บริหาร	36	9	36	9
หมวดที่ 2				
1. ผู้ช่วยผู้บริหาร	36	9	36	9
2. หัวหน้าหมวดวิชา	81	81	81	81

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

สถานภาพผู้ให้ข้อมูล ตามหมวดที่ประเมิน	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ		โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ	
	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
หมวดที่ 3				
1. ผู้ช่วยผู้บริหาร				
ฝ่ายวิชาการ	9	9	9	9
2. หัวหน้าหมวดวิชา				
	36	36	36	36
3. ครูผู้สอน				
	720	324	720	324
หมวดที่ 4				
ตอนที่ 1				
1. หัวหน้าหมวดวิชา				
วิทยาศาสตร์				
คณิตศาสตร์				
ภาษาไทย				
ภาษาต่างประเทศ				
และคอมพิวเตอร์				
	45	45	45	45
2. ครูผู้สอนที่สังกัด				
เฉพาะหมวดวิชา				
	378	225	378	225
5 หมวด				
ตอนที่ 2				
	45	45	45	45
1. หัวหน้าหมวดวิชา				
	720	324	720	324
2. ครูผู้สอน				

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียนแบบ
 มาตรการประมาณค่าระดับคุณภาพที่มีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับคุณภาพไว้
 อย่างชัดเจน
 แบ่งออกเป็น 4 หมวด คือ

หมวดที่ 1 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไป จำนวน 7 ข้อ มีระดับคุณภาพ 5 ระดับ ผู้ประเมินได้แก่ ผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหาร

หมวดที่ 2 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 17 ข้อ มีระดับคุณภาพ 4 ระดับ ผู้ประเมินได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชา

หมวดที่ 3 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีระดับคุณภาพ 3 ระดับ ผู้ประเมินได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 การดำเนินงานในระดับสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ ตอนที่ 2 การดำเนินงานในระดับปฏิบัติ จำนวน 30 ข้อ

หมวดที่ 4 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีระดับคุณภาพ 4 ระดับ ผู้ประเมินได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ความรู้ความสามารถของผู้เรียน จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 13 ข้อ

แบบประเมินสภาพปัจจุบันที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากเครื่องมือที่คณะกรรมการประเมินผล โครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลของกรมสามัญศึกษา ได้ดัดแปลงจากแบบประเมินในหนังสือ “Teaching Principles and Practice” ของ Peter G. Cole & Loma K.S. Chan และจากหนังสือ “Handbook for Effective Department leadership” ของ Thomas J. Sergiovanni จากแบบประเมินมาตรฐานโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2539 และจากแบบประเมินตนเองของโรงเรียนที่กรมวิชาการจัดทำขึ้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลและเกณฑ์มาตรฐานของกรมสามัญศึกษา

ขั้นที่ 2 ปรับแบบประเมินในส่วนที่เป็นมาตราประมาณค่าให้ประเด็นที่ประเมินครอบคลุมภารกิจทุกด้าน

ขั้นที่ 3 ปรับเกณฑ์ในการให้คะแนนเหมาะสมและเข้าใจง่าย

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบประเมิน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบและปรับแก้ โดยใช้เนื้อหาของมาตรฐานสากลที่กำหนดขึ้นจากแผนงานหลักของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นข้อมูลในการตรวจสอบความตรง

เกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. ทำงานด้านบริหารหรือสอนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหรือ
2. เป็นผู้เกี่ยวข้องและมีความรู้ด้านการศึกษารื่องานของกรมสามัญศึกษาหรือ
3. เป็นผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา

ผู้วิจัยได้เลือกผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งแต่ละคนมีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่ง และเมื่อนับรวม 5 คน แล้วมีคุณสมบัติครบถ้วนทั้ง 3 ประการ

ขั้นที่ 5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 โรงเรียน โดยผู้ตอบที่เป็นผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาให้ตอบทุกคน สำหรับครูผู้สอนให้กระจายตามหมวดวิชาทุกหมวดวิชาโรงเรียนละ 25 คน รวม 50 คน ทั้งนี้เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการใช้แบบประเมิน

การให้คะแนนและความชัดเจนในการใช้ภาษา

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น ด้วยการคำนวณ

ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบประเมินสภาพปัจจุบัน หมวดที่ 1 มีค่า α -Coefficient เท่ากับ 0.86 หมวดที่ 2 มีค่า α -Coefficient เท่ากับ 0.82 หมวดที่ 3 มีค่า α -Coefficient เท่ากับ 0.92 หมวดที่ 4 มีค่า α -Coefficient เท่ากับ 0.81

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ดำเนินการเก็บข้อมูลหลังจากโครงการได้ดำเนินการผ่านไปแล้ว 2 ภาคเรียน คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542

3.2 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงกรมสามัญศึกษา ขอความอนุเคราะห์ในการทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบประเมิน

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยใช้สถิติค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 สภาพความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนที่อยู่ในโครงการกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

การวิเคราะห์ทั้ง 2 ประเด็น แยกวิเคราะห์ตามหมวดของแบบประเมินและแยกเป็นตอนๆ ในกรณีที่หมวดของแบบประเมินนั้นแยกเป็นตอน และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น

ตารางประกอบการบรรยาย การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window

Version 9.05 (Statistical Package for the Social Sciences for Window Version 9.05)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในลักษณะตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกตามสภาพการดำเนินงานในโรงเรียน 4 หมวดงาน ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีแผนงานหลัก 7 แผนที่เป็นแนวทางการดำเนินงานของโครงการ ดังนี้

หมวดที่ 1 การวิเคราะห์การบริหารการจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไป

หมวดที่ 2 การวิเคราะห์การสนับสนุนการเรียนการสอน

หมวดที่ 3 การวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอน แยกวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การดำเนินงานในระดับสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การดำเนินงานในระดับผู้ปฏิบัติการสอน

หมวดที่ 4 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แยกวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความรู้ความสามารถของผู้เรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูลแยกเป็น 2 ระดับคือ การวิเคราะห์ในภาพรวมเป็นหมวดงานและการวิเคราะห์ในรายละเอียดตามรายการการดำเนินงานแต่ละหมวดงาน โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงาน ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเทียบกับเกณฑ์ประสพผลสำเร็จของการดำเนินงานที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 พร้อมทั้งเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการด้วยการทดสอบค่าที(t-test) ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.1–4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติทีของผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน
จำแนกตามหมวดงานและประเภทของโรงเรียน

รายการ	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ		โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	

หมวดที่ 1 การบริหารการจัดการศึกษาและ การบริหารทั่วไป	3.60	.756	3.79	.981	-.827
หมวดที่ 2 การสนับสนุนการเรียนการสอน	2.74	.612	3.19	.524	-4.982*
หมวดที่ 3 การจัดการเรียนการสอน					
ตอนที่ 1 การดำเนินงานในระดับ สถานศึกษา	2.01	.437	1.96	.496	1.304
ตอนที่ 2 การดำเนินงานในระดับ ผู้ปฏิบัติการสอน	2.09	.416	2.03	.462	1.765
หมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
ตอนที่ 1 ความรู้ความสามารถของผู้เรียน	2.34**	.709	2.34**	.659	.027
ตอนที่ 2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	2.50	.775	2.50	.681	.049

* $t_{.05, 187} = 2.01$

** หมายถึงรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากตารางที่ 4.1 พบว่าความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนต่อระดับคุณภาพการดำเนินงานในภาพรวมตามหมวดงาน มีดังนี้

ค่าเฉลี่ยคุณภาพของการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลมีค่าระหว่าง 2.01 – 3.60 โดยค่าเฉลี่ยของคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าต่ำสุดและด้านการบริหารทั่วไปมีค่าสูงสุดและพบผลเช่นเดียวกันในโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคุณภาพการดำเนินงานระหว่าง 1.96 – 3.79

หมวดงานที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานใกล้เคียงกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการคือหมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหมวดที่ 3 การจัดการเรียนการสอน ส่วนหมวดที่ 1 การบริหารการจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไปและหมวดที่ 2 การสนับสนุนการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับ

คุณภาพการดำเนินงานต่ำกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการประเมินกับเกณฑ์การผ่านการประเมินที่กำหนดไว้สำหรับหมวดที่ 1 คือ 3.00 หมวดที่ 2 และหมวดที่ 4 คือ 2.50 หมวดที่ 3 คือ 1.80 มีเพียงคุณภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ คุณภาพการดำเนินงานในหมวดอื่นๆ นอกนั้นผ่านเกณฑ์ทั้งหมดและเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ พบว่าหมวดที่ 2 การสนับสนุนการเรียนการสอน แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับคุณภาพการดำเนินงาน โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าหมวดอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติทีของผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียนด้านการจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไป จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

รายการ	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ		โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. การจัดและพัฒนาระบบสารสนเทศ					
1.1 การดำเนินงานด้านระบบสารสนเทศ	3.28	1.28	3.57	1.25	- .883
1.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศ	3.28	1.16	3.57	1.25	-1.141
2. การจัดการศึกษาให้สนองต่อชุมชน					
2.1 การจัดการศึกษาให้สนองต่อชุมชน	3.38	1.01	3.30	1.29	.263
3. การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน					
3.1 การกำหนดนโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน	4.07	0.92	4.23	1.01	- .654
3.2 แผนพัฒนาโรงเรียน	3.79	1.01	4.17	1.05	-1.388
4. การจัดและพัฒนาสายงานบริหาร					
4.1 การจัดทำแผนภูมิสายงานบริหาร	4.03	1.21	4.60	0.77	-2.134*
4.2 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและมอบหมายงาน	4.03	1.02	4.50	0.94	-1.826

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ		โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
5. การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน	4.14	0.95	3.73	1.39	1.292
6. การนำเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา	3.34	1.32	3.57	1.41	- .626
7. การจัดการนิเทศและวิจัยของโรงเรียนอย่างมีระบบ					
7.1 การนิเทศในโรงเรียน	3.41	1.18	3.60	1.33	- .569
7.2 การวิจัยในโรงเรียน	2.86**	1.36	2.80**	1.42	.172

*($t_{.05, 166} = 2.000$)

** หมายถึงรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียนมีความคิดเห็นของระดับคุณภาพการดำเนินงานต่อการจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไปดังนี้

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.86 – 4.14 มีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน การกำหนดนโยบาย เป้าหมายของโรงเรียนและการจัดทำแผนภูมิสายงานบริหารตามลำดับ รายการที่อยู่ใน 3 อันดับสุดท้าย คือการนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การดำเนินงานด้านระบบสารสนเทศและวิจัยในโรงเรียน ตามลำดับ

โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพของการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.80 – 4.60 มีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดทำแผนภูมิสายงานบริหาร การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และการกำหนดนโยบาย เป้าหมายของโรงเรียน ตามลำดับ รายการที่อยู่ใน 3 อันดับสุดท้าย คือ การนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาให้สนองตอบชุมชน และการวิจัยในโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการประเมินโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการกับเกณฑ์การผ่านการประเมินที่กำหนดไว้คือ 3.00 พบว่าเกือบทุกรายการผ่านเกณฑ์ ยกเว้นรายการการวิจัยในชั้นเรียนไม่ผ่านเกณฑ์

สำหรับผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและที่อยู่นอกโครงการ พบว่าเกือบทุกรายการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นรายการ “การจัดทำแผนภูมิสายงานบริหาร” ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานสูงกว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติทีของผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน

ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

รายการ	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ		โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ		T
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ห้องสมุด	2.55	1.03	3.15	0.91	-3.979*
2. ห้องน้ำ ห้องส้วม	2.56	1.00	3.13	0.96	-3.729*
3. สถานที่รับประทานอาหาร และร้านค้า	3.07	0.92	3.44	0.77	-2.812*
4. บริการแนะแนว	2.56	1.06	3.31	0.86	-4.979*
5. โสตทัศนูปกรณ์	2.55	0.86	2.73	0.82	-1.410
6. กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์	2.79	0.92	3.00	0.79	-1.588
7. งานอนามัย	3.01	0.97	3.47	0.64	-3.550*
8. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	2.49**	1.10	3.05	0.94	-3.515*
9. งบประมาณสนับสนุนจากรัฐหรือชุมชน	2.81	1.15	3.16	0.88	-2.166*

10. วัสดุและครุภัณฑ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	2.69	2.58	2.95	0.87	-0.811
11. แผนแม่บท (Master Plan) เกี่ยวกับอาคารสถานที่	2.56	1.00	2.96	0.67	-2.934*
12. อาคารเรียน อาคารประกอบ	2.76	0.97	3.16	0.77	-2.916*
13. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	2.83	0.95	3.28	0.77	-3.337*
14. สาธารณูปโภค	2.64	0.82	3.05	0.71	-3.455*
15. การจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ	3.05	0.94	3.46	0.67	-3.169*
16. การจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการ	3.07	0.98	3.49	0.67	-3.230*
17. การส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าแก่ครูและบุคลากร					
17.1 แหล่งการเรียนรู้ของครูและบุคลากร	2.44**	0.96	3.11	0.91	-4.571*
17.2 การพัฒนาบุคลากร	3.04	0.96	3.28	0.98	-1.587*

*($t_{.05, 166} = 1.960$)

** หมายถึงรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา

มีความคิดเห็นของระดับคุณภาพการดำเนินงานต่อด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน ดังนี้

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.44–3.07 รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือสถานที่รับประทานอาหารและร้านค้า การจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการและการจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครู และลูกจ้างประจำ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้ายคือห้องสมุด ไลบรารี และแหล่งการเรียนรู้ของครูและบุคลากร

โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.73–3.49 ซึ่งมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือการจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการ งานอนามัยและการจัดทะเบียนประวัติข้าราชการ และลูกจ้างประจำ ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้ายคือแผนแม่บทเกี่ยวกับอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และไลบรารี ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการประเมินกับเกณฑ์การผ่านการประเมิน

ที่กำหนดไว้คือ 2.50 พบว่ารายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์สำหรับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอยู่ 2 รายการคือการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมกับแหล่งการเรียนรู้ของครูและบุคลากร สำหรับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการผ่านเกณฑ์ทุกรายการ

สำหรับผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ พบว่ามีอยู่ 5 รายการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือรายการไลบรารี กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ วัสดุและครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากร ส่วนอีก 14 รายการที่เหลือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยระดับคุณภาพการดำเนินงานโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติทีของผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านการดำเนินงานในระดับสถานศึกษา จำแนก
ตามประเภทของโรงเรียน

รายการ	โรงเรียนที่เข้า		โรงเรียนที่อยู่		t
	ร่วมโครงการ		นอกโครงการ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ตอนที่ 1 การดำเนินงานในระดับสถานศึกษา					
1. การจัดการนิเทศภายใน	2.18	0.57	2.14	0.54	.901
2. สนับสนุน ส่งเสริมการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา	2.08	0.65	1.88	0.64	3.837*
3. การจัดระบบเอกสาร	2.18	0.67	1.63**	0.72	9.993*
4. การพัฒนาแหล่งความรู้	1.91	0.67	2.03	0.71	-2.173*
5. การแสดงผลงาน	1.96	0.68	2.14	0.71	-3.252*
6. การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษา	1.93	0.72	1.77**	0.77	2.569*
7. การพัฒนาครูผู้สอน	2.04	0.72	2.12	0.75	-1.434
8. การส่งเสริมการทำผลงาน	1.85	0.72	2.02	0.77	-2.868*

* ($t_{.05, 618} = 1.962$)

** หมายถึงรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นของระดับคุณภาพการดำเนินงานต่อการจัดการเรียนการสอนด้านการดำเนินงานในระดับสถานศึกษาดังนี้

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพของการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 1.85 - 2.18 ซึ่งมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือการจัดการนิเทศภายใน การจัดระบบเอกสารและการสนับสนุนส่งเสริมการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย คือการตรวจติดตามคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งความรู้ และการส่งเสริมการทำผลงาน ตามลำดับ

โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 1.63 -2.14 ซึ่งมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือการจัดการนิเทศภายใน การแสดงผลงานและการพัฒนาครูผู้สอน ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย คือการสนับสนุนส่งเสริมการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการจัดระบบเอกสาร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการประเมินกับเกณฑ์การผ่านการประเมินที่กำหนดไว้คือ 1.80 พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์ทุก

รายการและรายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์สำหรับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีอยู่ 2 รายการคือการจัดระบบเอกสาร และการตรวจติดตามคุณภาพการศึกษา

สำหรับผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ พบว่ามี 2 รายการที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือรายการการจัดนิเทศภายในและการพัฒนาครูผู้สอน รายการที่เหลืออีก 6 รายการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีอยู่ 3 รายการ คือ รายการสนับสนุน

ส่งเสริมการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา การจัดระบบเอกสารและการตรวจติดตามคุณภาพการศึกษา โดยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ ส่วนอีก 3 รายการ

ที่เหลือ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติที่ของผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านการดำเนินงานในระดับผู้ปฏิบัติการสอน
จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

รายการ	โรงเรียนที่เข้า		โรงเรียนที่อยู่		t
	ร่วมโครงการ		นอกโครงการ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ตอนที่ 2 การดำเนินงานในระดับผู้ปฏิบัติการสอน					
1. การศึกษา ค้นคว้าและแสวงหาสิ่งใหม่ๆมาใช้ในการเรียนการสอน	2.19	0.67	2.05	0.70	2.756*
2. การวางแผนการสอน	2.15	0.66	2.06	0.67	2.585*
3. การจัดหา จัดทำ และการใช้สื่อการสอน	2.00	0.64	1.96	0.59	.899
4. การจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้	2.21	0.68	2.02	0.65	3.836*
5. การจัดกิจกรรมการสอน	2.19	0.73	2.09	0.71	1.859
6. การวัดและประเมินผลการเรียน	2.04	0.73	1.96	0.66	1.595
7. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและศึกษานักเรียน	1.77**	0.68	1.74**	0.62	.451
8. การสอนหรือดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน	2.02	0.62	1.93	0.65	.973*
9. การบันทึกและวิเคราะห์ผลการเรียนและผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบ	1.72**	0.66	1.79**	0.73	-1.374
10. การจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนอ่อน	1.78**	0.68	1.85	0.72	-1.166
11. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีให้พัฒนาผลการเรียนดียิ่งขึ้น	1.84	0.65	1.88	0.70	-.784
12. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนหรือเสริมหลักสูตรให้แก่นักเรียน	1.75**	0.68	1.87	0.69	-2.386*
13. การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ	1.66**	0.72	1.72**	0.73	-1.148
14. การพัฒนาการเรียนการสอน	1.94	0.61	1.95	0.66	-.217
15. การอบรมและดูแลความประพฤติของนักเรียน	1.96	0.75	2.01	0.75	-1.027
16. การให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนหรืออาชีพ	1.83	0.70	1.97	0.70	-2.755*

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	โรงเรียนที่เข้า		โรงเรียนที่อยู่		t
	ร่วมโครงการ		นอกโครงการ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
17. การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมหรือ แก้ไขปัญหาการเรียนหรือความประพฤติของนักเรียน	2.24	1.25	2.16	0.75	1.008
18. การให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้บริหารและเพื่อนครู	2.17	0.70	2.14	0.70	.599
19. การให้ความร่วมมือช่วยเหลือชุมชนสังคม หรือ ผู้ปกครองในฐานะที่เป็นข้าราชการครู	1.92	0.72	1.99	0.74	-1.161
20. การเข้าร่วมกิจกรรมในทางการเมืองและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุขอย่างเหมาะสมกับบทบาทในฐานะที่เป็น ข้าราชการครู	1.86	0.74	1.93	0.74	-1.366
21. มีความรัก และเมตตา กรุณาต่อนักเรียน	2.30	0.60	2.15	0.69	3.325*
22. มีความรัก และศรัทธาในอาชีพ	2.16	0.71	2.05	0.70	2.112*
23. มีความตั้งใจ เอาใจใส่และขยันหมั่นเพียรใน การปฏิบัติงาน	2.37	0.68	2.21	0.70	3.129*
24. มีความตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาให้กับงานในหน้าที่	2.49	0.63	2.28	0.74	4.140*
25. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และมี ความยุติธรรมต่อนักเรียน	2.48	0.62	2.29	0.71	3.722*
26. มีความสุภาพเรียบร้อย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ บุคคลทั่วไป รักษาความสามัคคีในบรรดาเพื่อนครู และเพื่อนร่วมงาน	2.52	0.62	2.31	0.72	4.337*
27. ประพฤติปฏิบัติตามศีลธรรมของศาสนา	2.31	0.56	2.17	0.68	3.054*
28. การรักษาระเบียบวินัยและประพฤติปฏิบัติตาม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู อย่างเหมาะสม	2.34	0.68	2.18	0.73	2.969*
29. การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	2.32	0.62	2.20	1.17	1.728
30. การพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ	2.24	0.78	2.16	0.75	1.311

* ($t_{.05, 738} = 1.962$)

** หมายถึงรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นของระดับคุณภาพการดำเนินงานต่อการจัดการเรียนการสอนด้านการดำเนินงานในระดับผู้ปฏิบัติการสอน ดังนี้

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 1.66 – 2.52 โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือมีความสุภาพเรียบร้อย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป รักษาความสามัคคีในบรรดาเพื่อนครูและเพื่อนร่วมงาน มีความตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาให้กับงานในหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรมต่อนักเรียน ตามลำดับรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การบันทึกวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ

โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 1.72 – 2.31 โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้ายเช่นเดียวกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการประเมินกับเกณฑ์การผ่านการประเมินที่กำหนดไว้คือ 1.80 พบว่ารายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์สำหรับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอยู่ 5 รายการ คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การบันทึกวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนอ่อน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนหรือเสริมหลักสูตรให้แก่แก่นักเรียนและรายการการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบและรายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์สำหรับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีอยู่ 3 รายการ คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การบันทึกและวิเคราะห์ผลการเรียนและผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบและรายการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ

สำหรับผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ พบว่ารายการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 14 รายการ โดยมีอยู่ 2 รายการที่โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คือ รายการการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนหรือเสริมหลักสูตรให้แก่แก่นักเรียนกับการแนะนำให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนหรืออาชีพ ส่วนอีก 12 รายการ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คือ รายการการศึกษาค้นคว้าและแสวงหาสิ่งใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ การสอนหรือการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน มีความรักและเมตตากรุณาต่อนักเรียน มีความรักและศรัทธาในอาชีพ มีความตั้งใจเอาใจใส่และขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน มีความตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาให้กับงานในหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีความยุติธรรมต่อนักเรียน มีความสุภาพเรียบร้อย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป รักษาความสามัคคีในบรรดาเพื่อนครูและเพื่อนร่วมงาน

ประพฤติปฏิบัติตามศีลธรรมของศาสนา การรักษาระเบียบวินัยและประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครูอย่างเหมาะสม รายการที่เหลืออีก 16 รายการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน

เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

รายการ	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ		โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	

ตอนที่ 1 ด้านความรู้ความสามารถผู้เรียน					
1. ความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์	2.34**	1.00	2.12**	0.99	2.508*
2. ความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์	2.32**	1.04	2.17**	1.04	1.577
3. ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ	2.08**	0.87	2.17**	0.91	-1.171
4. ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	2.73	0.92	2.97	0.97	-2.856*
5. ความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์	2.25**	0.92	2.28**	0.93	-455

* ($t_{.05, 521} = 1.960$)

** หมายถึงรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากตารางที่ 4.6 พบว่าหัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนของโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อระดับคุณภาพการดำเนินงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียนแต่ละด้านดังนี้

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.08 – 2.73 โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.12 – 2.97 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 2.50 พบว่าทั้งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ มีอยู่รายการเดียวที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือรายการความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย รายการที่เหลืออีก 4 รายการไม่ผ่านเกณฑ์ คือรายการความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ ความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศและความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์

สำหรับผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ พบว่ารายการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสูงกว่า คือรายการความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการสูงกว่า คือรายการความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย ส่วนรายการที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 3 รายการ คือรายการความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศและความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

รายการ	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ		โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	

ตอนที่ 2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
1. มีความขยันหมั่นเพียร	2.34**	0.92	2.37	0.85	-449
2. มีระเบียบวินัย	2.18**	0.95	2.29	0.93	-1.267

3. มีความประหยัด	2.41**	0.98	2.43	0.90	-.147
4. มีความเสียสละ	2.62	1.01	2.59	0.88	.405
5. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	2.69	0.87	2.74	0.83	-.631
6. ความเป็นประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต	2.89	0.93	2.79	0.89	1.200
7. มีความรับผิดชอบ	2.34**	1.06	2.31**	0.95	.283
8. มีความสนใจใฝ่รู้	2.44**	0.99	2.36**	0.93	.974
9. ความเป็นผู้นำ	2.36**	1.00	2.40**	0.95	-.383
10. มีความซื่อสัตย์	2.51	1.02	2.50	1.00	.149
11. ด้านการพัฒนาตนเอง	2.33**	0.98	2.29**	0.86	.515
12. ด้านสุขภาพอนามัย	2.71	0.85	2.66	0.77	.669
13. ด้านการป้องกันสารเสพติดและโรคเอดส์	2.74	0.97	2.81	0.93	-.798

*($t_{.05, 513} = 1.960$)

** หมายถึงรายการที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากตารางที่ 4.7 พบว่าหัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนของโรงเรียนมีความคิดเห็นระดับคุณภาพการดำเนินงานต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.18 -2.89รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือมีความเป็นประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต การป้องกันสารเสพติดและโรคเอดส์และสุขภาพอนามัย ตามลำดับ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย คือ มีความขยันหมั่นเพียร การพัฒนาตนเองและการมีระเบียบวินัย ตามลำดับ

โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.29 –2.81 รายการที่มีค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ การป้องกันสารเสพติดและโรคเอดส์ ความเป็นประชาธิปไตยในการดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย คือ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยและการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 2.50 พบว่าทั้งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีรายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวนเท่ากันและเป็นรายการเดียวกัน ซึ่งมีอยู่ 7 รายการ คือรายการมีความขยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย มีความประหยัด มีความรับผิดชอบ มีความสนใจใฝ่รู้ ความเป็นผู้นำและการพัฒนาตนเอง

สำหรับผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพของการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกรายการ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา

1.1.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนทุกหมวดวิชา ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 9 โรงเรียนและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการจำนวน 9 โรงเรียน การศึกษาครั้งนี้ใช้โรงเรียนทุกโรงเรียนที่อยู่ในโครงการ ส่วนโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการสุ่มเลือกจากโรงเรียนที่มีผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาและเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตปริมณฑล โดยมีขนาดเท่ากันหรือใกล้เคียงกันกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการแล้วสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) มา 9 โรงเรียน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบประเมินมาตรฐานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ของกรมสามัญศึกษา แบ่งออกเป็น 4 หมวด คือ

หมวดที่ 1 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการบริหารทั่วไป มีการอธิบายระดับคุณภาพในแต่ละระดับคุณภาพซึ่งมี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้บริหาร และ ผู้ช่วยบริหาร

หมวดที่ 2 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนการสอน มีการอธิบายระดับคุณภาพในแต่ละระดับคุณภาพซึ่งมี 4 ระดับ จำนวน 17 ข้อ ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา

หมวดที่ 3 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีการอธิบายระดับคุณภาพในแต่ละระดับคุณภาพซึ่งมี 3 ระดับ จำนวน 38 ข้อ ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน

หมวดที่ 4 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีการอธิบายระดับคุณภาพในแต่ละระดับคุณภาพซึ่งมี 4 ระดับ จำนวน 22 ข้อ ผู้ประเมิน ได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากโครงการดำเนินงานไปแล้ว 2 ภาคเรียน คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 และ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

- 1) ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แยกตามหมวดในแบบประเมิน
- 2) สภาพความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แยกตามหมวดในแบบประเมิน

1.3 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.3.1 หมวดที่ 1 การจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไป

ในภาพรวมพบว่าคุณภาพของการดำเนินงานในหมวดการบริหารจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไปของโรงเรียนใน และนอกโครงการมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ 3.60 และ 3.79 จากการประเมินคุณภาพด้วยมาตราประเมินค่า 5 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 3.00 พบว่า โรงเรียนทั้งสองประเภทมีคุณภาพด้านนี้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและผลการเปรียบเทียบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยพบว่าไม่แตกต่างกัน

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.86–4.14 ส่วนโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.80–4.60 เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์ประกอบย่อยซึ่งมีอยู่ 11 รายการกับเกณฑ์ พบว่ารายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอยู่ 1 รายการคือการวิจัยในชั้นเรียน รายการอื่นผ่านเกณฑ์ทุกรายการและรายการที่มีระดับคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการสูงกว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ การจัดทำแผนภูมิสายงานบริหาร

1.3.2 หมวดที่ 2 การสนับสนุนการเรียนการสอน

ในภาพรวมพบว่าคุณภาพของการดำเนินงานในหมวดการสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการมีค่าเฉลี่ย 2.74 ในขณะที่โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ย 3.19 จากการประเมินคุณภาพด้วยมาตราประเมินค่า 4 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 2.50 พบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีคุณภาพของงานในหมวดสนับสนุนการเรียนการสอนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในขณะที่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์ประเมินและผลการเปรียบเทียบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ย พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยที่โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยของคุณภาพการดำเนินงานสูงกว่า

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.44–3.07 และโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.73–3.49 เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์ประกอบย่อยซึ่งมีอยู่ 18 รายการกับเกณฑ์ พบว่ารายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์สำหรับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอยู่ 2 รายการ คือ การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมกับแหล่งการเรียนรู้ของครูและบุคลากร สำหรับโรง

เรียนที่อยู่นอกโครงการมีผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ทุกรายการและรายการที่มีระดับคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยที่ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่การให้การสนับสนุนด้านห้องสมุด ห้องน้ำ สถานที่รับประทานอาหารและร้านค้าบริการแนะนหางานอนามัยการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม งบประมาณสนับสนุนจากรัฐ หรือชุมชน แผนแม่บทเกี่ยวกับอาคารสถานที่ อาคารเรียนและอาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ สาธารณูปโภค การจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ การจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการ แหล่งการเรียนรู้ของครูและบุคลากร

1.3.3 หมวดที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

ด้านการดำเนินงานในระดับสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า คุณภาพของการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ 2.01 และ 1.96 จากการประเมินคุณภาพด้วยมาตราประเมินค่า 3 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 1.80 พบว่า โรงเรียนทั้งสองประเภทมีคุณภาพด้านนี้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ผลการเปรียบเทียบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยพบว่าไม่แตกต่างกัน

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 1.85 - 2.18 ส่วนโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.63-2.14 เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์ประกอบย่อยซึ่งมีอยู่ 8 รายการกับเกณฑ์ พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ทุกรายการ โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีรายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์อยู่ 2 รายการคือ การจัดระบบเอกสารกับการตรวจติดตามคุณภาพการศึกษา รายการอื่นผ่านเกณฑ์ทุกรายการและรายการที่มีระดับคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยที่ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสูงกว่า ได้แก่การสนับสนุนส่งเสริมการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา การจัดระบบเอกสาร การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการต่ำกว่า ได้แก่การพัฒนาแหล่งความรู้ การแสดงผลงาน การส่งเสริมการทำผลงาน

ด้านการดำเนินงานในระดับผู้ปฏิบัติการสอน ในภาพรวมพบว่าคุณภาพของการดำเนินงานของโรงเรียนในและนอกโครงการมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ 2.09 และ 2.03 จากการประเมินคุณภาพด้วยมาตราประเมินค่า 3 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 1.80 พบว่าโรงเรียนทั้งสองประเภทมีคุณภาพด้านนี้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ผลการเปรียบเทียบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยพบว่าไม่แตกต่างกัน

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 1.66-2.52 โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.72-2.16 เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์ประกอบย่อยซึ่งมีอยู่ 30 รายการกับเกณฑ์ พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีรายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์อยู่ 5 รายการ คือ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การบันทึกและการวิเคราะห์

ผลการเรียนและผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนอ่อน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนหรือเสริมหลักสูตรให้แก่ นักเรียน การจัดทำแผนผลงานอย่างเป็นระบบ โรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีรายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์อยู่ 3 รายการคือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การบันทึกและการวิเคราะห์ผลการเรียนและผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบ การจัดทำแผนผลงานอย่างเป็นระบบ รายการอื่นผ่านเกณฑ์ทุกรายการ ส่วนรายการที่มีระดับคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยที่ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสูงกว่า ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าและแสวงหาสิ่งใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ การสอนหรือดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

สอนตามแผนการสอน มีความรักและเมตตาต่อนักเรียน มีความรักและศรัทธาในอาชีพ มีความตั้งใจเอาใจใส่และขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน มีความตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาให้กับงานในหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีความยุติธรรมต่อนักเรียน มีความสุภาพเรียบร้อยมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป ประพฤติปฏิบัติตามศีลธรรมของศาสนา รักษาระเบียบวินัยและประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครูอย่างเหมาะสม รายการที่มีค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการต่ำกว่า ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้หรือเสริมหลักสูตรให้แก่ นักเรียน การให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนหรืออาชีพ

1.3.4 หมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียน ในภาพรวม พบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.34 จากการประเมินคุณภาพด้วยมาตราประเมินค่า 4 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 2.50 พบว่าโรงเรียนทั้งสองประเภทมีคุณภาพด้านนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการเปรียบเทียบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยพบว่าไม่แตกต่างกัน

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.08–2.73 ส่วนโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.12–2.97 เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์ประกอบย่อยซึ่งมีอยู่ 5 รายการกับเกณฑ์ พบว่ามีรายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการอยู่ 4 รายการเหมือนกัน คือความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ ความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ รายการอื่นผ่านเกณฑ์ ส่วนรายการที่มีระดับคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยที่ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสูงกว่า ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และรายการที่มีค่าเฉลี่ยของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการต่ำกว่า ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมพบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.50 จากการประเมินคุณภาพด้วยมาตราประเมินค่า 4 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 2.50 พบว่าโรงเรียนทั้งสองประเภทมีคุณภาพด้านนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการเปรียบเทียบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยพบว่าไม่แตกต่างกัน

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 2.18–2.89 ส่วนโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.29–2.81 เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์ประกอบย่อยซึ่งมีอยู่ 13 รายการกับเกณฑ์ พบว่ารายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีอยู่ 7 รายการเหมือนกัน คือมีความขยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย มีความประหยัด มีความรับผิดชอบ มีความสนใจใฝ่รู้ มีความเป็นผู้นำ การพัฒนาตนเองและทุกรายการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยที่จำแนกตามสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ ซึ่งแบ่งเป็น 4 หมวดดังที่กล่าวมาแล้ว เมื่อสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเกณฑ์ถึงร้อยละ 20–100 และเมื่อสรุปผลตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ พบว่าในภาพรวมของการดำเนินงานตามหมวดงาน 4 หมวด มีเพียงหมวดเดียวที่พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอก

โครงการมีผลการดำเนินงานต่างกัน ได้แก่ หมวดการสนับสนุนการเรียนการสอน โดยที่โรงเรียน
ที่เข้าร่วมโครงการมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการและสามารถแสดงข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของ
การดำเนินงานเป็นร้อยละของผลการดำเนินงานที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐาน
สากล ตามหมวดการประเมินสภาพปัจจุบัน

หมวดที่/รายการ ของโรงเรียน ที่เข้าร่วม โครงการ	ช่วงค่าเฉลี่ย ระดับ คุณภาพการ ดำเนินงาน	รายการที่ ผ่านเกณฑ์		รายการที่ ไม่ผ่านเกณฑ์		ผลการทดสอบค่าที (t-test) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05		
		ประสบความสำเร็จ		ประสบ ความสำเร็จ		จำนวน รายการที่ ไม่แตก ต่างกัน	จำนวนรายการ ที่แตกต่างกัน	
		จำนวน รายการ	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน รายการ	คิดเป็น ร้อยละ		ร.ร.ที่ เข้าร่วม โครงการ สูงกว่า	ร.ร.ที่อยู่ นอก โครงการ สูงกว่า
หมวดที่ 1 ด้านการจัด การศึกษาและ การบริหารทั่วไป	2.86-4.14	10	90.90	1	9.10	10	-	1
หมวดที่ 2 ด้านการสนับสนุน การเรียนการสอน	2.44-3.07	17	94.44	1	5.56	4	-	14
หมวดที่ 3 การจัดการเรียน การสอน								
ตอนที่ 1 การดำเนินงานใน สถานศึกษา	1.85-2.18	8	100	-	-	2	6	-

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

หมวดที่/รายการ	ช่วงค่าเฉลี่ย ระดับ คุณภาพการ ดำเนินงาน ของโรงเรียน ที่เข้าร่วม โครงการ	รายการที่ ผ่านเกณฑ์		รายการที่ ไม่ผ่านเกณฑ์		ผลการทดสอบค่าที (t-test) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05		
		ประสบความสำเร็จ		ประสบ ความสำเร็จ		จำนวนรายการ ที่แตกต่างกัน		
		จำนวน	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน รายการที่ ไม่แตก ต่างกัน	ร.ร.ที่ เข้าร่วม โครงการ สูงกว่า	ร.ร.ที่อยู่ นอก โครงการ สูงกว่า
ตอนที่ 2 การดำเนิน								
งาน	1.66-2.52	25	83.33	5	16.67	16	12	2
ในระดับผู้ ปฏิบัติ								
การสอน								
รวม	-	33	86.84	5	13.16	18	18	2
หมวดที่ 4 ผลสัมฤทธิ์								
ของ ผู้เรียน								
ตอนที่ 1 ด้านความรู้								
ความ	2.08-2.73	1	20	4	80	3	1	1
สามารถของ ผู้เรียน								
ตอนที่ 2 ด้านคุณ								
ลักษณะ	2.18-2.89	6	46.15	7	53.85	13	-	-
ที่พึง								
ประสงค์								
รวม	-	7	38.88	11	61.12	16	1	1

2. อภิปรายผล

จากผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพของการดำเนินงานเทียบกับเกณฑ์ประสบความสำเร็จของการดำเนินงานตาม

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานกับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ โดยแยกตามสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนเป็น 4 หมวดซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 7 แผนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า

ด้านการบริหารการจัดการศึกษาและการบริหารทั่วไป โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการมีการทำวิจัยในโรงเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของหน่วยศึกษานิสิตศึกษาศึกษา (2540: 25-26) ที่พบว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษายังไม่แพร่หลาย ข้อค้นพบนี้จะเป็นข้อมูลให้กรมสามัญศึกษาต้องทบทวนกิจกรรมในด้านนี้ว่าจะสนับสนุนให้มีการวิจัยในโรงเรียนเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้เข้ากับพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับใหม่ที่กำหนดไว้เพียงใด อย่างไรก็ตามพฤติกรรมการใช้วิธีการวิจัยในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นต่ำกว่าเกณฑ์ในโรงเรียนทั้งสองประเภท ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากลักษณะของผู้บริหาร ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับรองส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมกรรมการบริหารเป็นแบบนักพัฒนา (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา 2522) ซึ่งตรงกับภารกิจของ สุรศักดิ์ กิตติธิพงษ์ (2528) ที่วิจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11 ที่พบว่ามีลักษณะเป็นแบบนักพัฒนามากที่สุด ข้อค้นพบที่กล่าวมานี้อาจมีความสัมพันธ์กัน โดยที่ผู้บริหารอาจเห็นความสำคัญทางด้านวิชาการและการวิจัยน้อยทำให้การสนับสนุนและชักชวนให้ครูในโรงเรียนได้มีการศึกษาวิจัยในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาและดำเนินงานเพื่อแก้ไขต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานด้านนี้ในโรงเรียนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

อย่างไรก็ตามแม้คุณภาพการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งสองประเภทเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่ในภาพรวมไม่พบความแตกต่างระหว่างระดับคุณภาพของการดำเนินงานตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ แสดงว่าโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลยังไม่มีความแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไปในด้านนี้และยังต้องมีการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งสมควรที่จะมีมาตรฐานสูงกว่าโรงเรียนทั่วไป

ด้านคุณภาพของกิจกรรมการสนับสนุนการเรียนการสอน แม้จะเป็นไปตามเกณฑ์แทบทั้งหมด ยกเว้นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าแก่ครูและบุคลากรในด้านแหล่งการเรียนรู้ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการให้บริการอินเทอร์เน็ตและห้องสมุดของโรงเรียนทั้งสองประเภท รวมไปถึงบริการแนะแนว ทัศนูปกรณ์ การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ล้วนเป็นรายการที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่ารายการอื่นๆและต้องมีการปรับปรุงในโรงเรียนทั้งสองประเภท

สิ่งที่น่าสังเกตคือคุณภาพการดำเนินงานแทบทุกรายการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการต่ำกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการทั้งอย่างมีและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนหนึ่งอธิบายได้ว่าในด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามโครงการน้อย เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการตามข้อมูลที่ระบุไว้ในแบบรายงานการศึกษา (ภาคสถิติ) และรายงานครูของโรงเรียน ซึ่งกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2541) รวบรวมไว้ ส่งผลทำให้งบประมาณที่จะนำไปพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัย มีความจำกัดไปด้วย เนื่องจากกรมสามัญศึกษา จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนโดยจะยึดเกณฑ์พื้นที่ จำนวนนักเรียน เป็นประเด็นสำคัญใน

การพิจารณา (กรมสามัญศึกษา 2540) นอกจากนั้นเงินบำรุงการศึกษาซึ่งอาจนำมาช่วยในการดำเนินงานด้านนี้ก็เก็บได้น้อยและอาจไม่นำมาใช้ด้านนี้เท่าที่ควร การที่กรมสามัญศึกษาไม่ได้ให้การสนับสนุนเป็นพิเศษว่าโรงเรียนอื่นๆ ทำให้เป็นอุปสรรคอย่างมากต่อความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการ

การจะทำให้โรงเรียนในโครงการมีคุณภาพทัดเทียมหรือมีคุณภาพต่างจากโรงเรียนอื่นๆ ไปจึงต้องมีวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งในการสนับสนุนให้มีบริการด้านนี้ให้มากขึ้น เช่น ให้งบประมาณเพิ่มขึ้น เป็นต้น มิฉะนั้นโครงการนี้ก็จะไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ควรจะเป็น ไม่สามารถยกระดับให้สมกับคำว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลหรือแม้แต่นับระดับคุณภาพให้ทัดเทียมหรือสูงกว่าโรงเรียนอื่น

เนื่องจากการสนับสนุนในด้านนี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคุณภาพการศึกษาทั่วไป

ในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก

คือการดำเนินงานในสถานศึกษานั้น พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการใช้ระบบการบริหารงาน

คุณภาพ ISO 9002 มาใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา พร้อมกันกับการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (กรมสามัญศึกษา 2541) ดังนั้นคุณภาพในด้านนี้จึงเป็นไปตามเกณฑ์ทุกประการ แต่ยังมีระดับคุณภาพไม่ต่างจากโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการและมี 3 รายการที่คุณภาพต่ำกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ คือการพัฒนาแหล่งความรู้ การแสดงผลงาน และการส่งเสริมการทำผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลในด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนที่กล่าวมาข้างต้น ส่วนที่สองคือด้านการดำเนินงานระดับผู้ปฏิบัติการสอน ยังมีบางรายการที่ยังดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์และที่น่าสนใจตรงที่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับนักเรียนที่มีผลกระทบโดยตรงต่อนักเรียนและการเรียนการสอนของนักเรียนทั้งสิ้น ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การบันทึกและวิเคราะห์ผลการเรียนอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้หรือเสริมหลักสูตรให้แก่ นักเรียน และการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นได้ว่าโรงเรียนทั้งที่เข้าร่วมโครงการและที่อยู่นอกโครงการยังขาดการเตรียมการและการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนมาใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาในสถานศึกษา การดำเนินงานในรายการดังกล่าว สอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยประสิทธิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523) เรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่พบว่า

พฤติกรรมการสอนของครู ในด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล มีมาตรฐานต่ำ

ข้อค้นพบเช่นเดียวกับด้านอื่นๆ ที่ผ่านมาก็คือโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการยังไม่แตกต่างจากโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการในด้านคุณภาพและยังมีที่มีคุณภาพต่ำกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการทั้งในลักษณะที่มีและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนซึ่งเป็นด้านสุดท้ายนั้น แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเกี่ยวข้องกับคุณภาพด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียนซึ่งยกเว้นความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยจัดอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ทั้งสิ้น ทั้งในด้านความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การใช้ภาษาต่างประเทศ และความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งตรงกับการประมวลผลงานวิจัยของหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่ทำการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2525-2530 พบว่า วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่นักเรียนประสบปัญหาในการเรียนมาก เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ที่ประเมินได้นั้นยังอยู่ในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่ว ๆ ไปยังต้องการการปรับปรุงแก้ไขอีกมาก ส่วนการประเมินผลงานการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

กรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและวิทยานิพนธ์ของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ พบว่า สภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาโดยทั่วไปของเขตการศึกษาและจังหวัดต่างๆ ยังอยู่ในสภาพที่ควรปรับปรุง แม้ว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการยังมีคุณภาพในด้านความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์สูงกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ แต่ในด้านภาษาไทยต่ำกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ จึงกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่ยังไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้เช่นเดียวกับด้านอื่นๆ

ส่วนที่สองของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้น พบว่าเป็นรายการที่คุณภาพด้อยกว่าด้านอื่นๆ ในแง่ของจำนวนรายการที่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากมีรายการเกินกว่าครึ่งที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งเป็นเช่นเดียวกันทั้งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ

กล่าวโดยสรุปในภาพรวมพบว่าโรงเรียนทั้งสองประเภทแม้คุณภาพของการดำเนินงานจะไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แต่ถ้าพิจารณาในด้านคุณภาพของนักเรียนทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาที่สำคัญๆ และลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพแล้วยังนับว่าต่ำกว่าเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้สอดคล้องกับคุณภาพที่พบในด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนและตัวครูในการใช้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนักเรียนที่โรงเรียนนำมาศึกษาทั้งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการยังมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่ควรเป็น ซึ่งน่าเป็นห่วงและต้องการ

การปรับปรุงมาก

สำหรับโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น ในภาพรวมกล่าวได้ว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากส่วนใหญ่ยังไม่มีความแตกต่างจากโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการและบางรายการยังมีคุณภาพต่ำกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ คุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีและมีความตรงของคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งหมดอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แสดงว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จทั้งตามเกณฑ์และตามชื่อของโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสนับสนุนด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนยังมีน้อย ดังผลปรากฏจากการประเมินครั้งนี้หรืออาจเป็นเพราะไม่ได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษหรือมีการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากโรงเรียนอื่นๆ ดังนั้นการจะใช้ชื่อโครงการเข้ามาแก้ปัญหาในเรื่องของการรับนักเรียนและการสร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้ปกครองที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบจึง

น่าเป็นห่วงในความสำเร็จตามเป้าหมายที่พึงประสงค์อย่างยิ่งไม่มีการวางแผนการดำเนินงานและการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรมและตัวแปรที่ไม่ได้นำมาอภิปรายเนื่องจากยังไม่มีการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมคือตัวแปรด้านผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งพบว่ามีผู้บริหารโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในระหว่างการดำเนินงานและเป็นระยะการดำเนินงานที่เพิ่งจะอยู่ในระยะเริ่มแรก คือการดำเนินงานมาได้ 2 ภาคเรียน โดยเริ่มจากภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ซึ่งอาจทำให้การต่อเนื่องของโครงการยังไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนั้นผลที่นำมาเสนอในครั้งนี้ได้จากผู้ประเมินต่างกลุ่มกัน มีความคาดหวังต่างกัน เช่นผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการอาจมีความคาดหวังสูงกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ แม้เกณฑ์การประเมินให้คะแนนจะชัดเจน แต่ก็เป็นไปได้ที่จะมีตัวแปรความคาดหวังเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นเมื่อดำเนินงานไปอีกระยะจึงน่าจะมีการประเมินโดยใช้ผู้ประเมินภายนอกด้วย อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้เป็นเสมือนการให้ข้อมูลพื้นฐานและให้ข้อมูลในลักษณะประเมินความก้าวหน้า (Formative evaluation) ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการที่มีลักษณะเดียวกันที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้อย่างต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ไม่มีความแตกต่างไปจากโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการและบางรายการยังมีผลดำเนินงานที่ดีกว่า ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานของโครงการ

ขั้นที่ 1 ทบทวนการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนในระดับกรมให้เป็นที่ยอมรับของโรงเรียนในสังกัด

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งในด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนการเรียนการสอน การค้นคว้าหาความรู้ของครู การพัฒนาตัวครู ทั้งนี้โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานในด้านสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนเป็นหลัก

ขั้นที่ 3 ปรับปรุงองค์ประกอบที่จำเป็นและคาดว่าจะพัฒนาผลในตัวนักเรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์และลักษณะที่พึงประสงค์ให้มีคุณภาพที่สูงขึ้นในระดับที่ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 4 ประเมินความก้าวหน้าในส่วนที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์เป็นระยะๆ เช่นภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง

ขั้นที่ 5 ประเมินผลรวมเพื่อดูทั้งความก้าวหน้าของรายการที่ต่ำกว่าเกณฑ์และความก้าวหน้าหรือความคงอยู่ของรายการที่สูงกว่าเกณฑ์

ขั้นที่ 6 เมื่อผ่านไประยะหนึ่ง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานแล้ว ควรวิเคราะห์และกำหนดเกณฑ์ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้สูงกว่าเกณฑ์ เพื่อยกระดับมาตรฐานโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนอื่นๆที่จะนำมาเข้าร่วมโครงการต่อไป

ขั้นที่ 7 ขยายโครงการไปยังโรงเรียนอื่นๆ

3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการและโรงเรียนทั่วไป

เนื่องจากข้อค้นพบในด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีดังนี้

1) วิเคราะห์คุณภาพการดำเนินงานทุกโรงเรียนจากผลการประเมินคุณภาพซึ่งดำเนินการอยู่แล้วทุกปี

2) จัดกลุ่มโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ออกต่างหาก

3) วิเคราะห์และให้ความช่วยเหลือในลักษณะเดียวกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเพิ่มคุณภาพในด้านนี้ให้เป็นไปตามเกณฑ์

3.1.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) การย้ายผู้บริหารในช่วงระยะระหว่างการดำเนินงาน ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานและพัฒนา หากมีการย้ายผู้บริหารควรเป็นการย้ายหมุนเวียนภายในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล หรือหากมีการย้ายผู้บริหารมาจากโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ กรมสามัญศึกษาจะต้องมีบท

บาทในการช่วยให้ผู้บริหารได้เข้าใจถึงแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

2) จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงานในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3) ควรมีการกำกับ ติดตาม และรายงานการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อนำมาแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา

4) ให้นักลกรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับทราบนโยบาย เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และมีความตระหนักในภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

5) มีการพัฒนาบุคลากรให้เกิดวิสัยทัศน์อย่างทั่วถึงทุกด้านและอย่างต่อเนื่อง

6) การปรับเกณฑ์มาตรฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและการประเมินคุณภาพโรงเรียนทั่วไปและโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ควรพิจารณานำข้อมูลในเรื่องของการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เข้ามาเพิ่มด้วย

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 มีหน่วยงานภายนอกไปประเมินโครงการเป็นครั้งคราว เพื่อกระตุ้น และชี้ข้อบกพร่องให้นำมาแก้ไข เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

3.2.2 ควรมีการศึกษาผลกระทบและแนวปฏิบัติในการย้ายผู้บริหารต่อคุณภาพการดำเนินงานของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษ เช่น โรงเรียนที่อยู่ในโครงการนำร่องต่างๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีดิลล *ทฤษฎีบริหารองค์การ* กรุงเทพมหานคร ธนะการพิมพ์ 2529
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ *รายงานผลการวิจัยประสิทธิภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา*
กรุงเทพมหานคร เอราวัณการพิมพ์ 2523
- ธวัช หมื่นศรีชัย “ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับความนิย
มสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2537
- นิพนธ์ รอดภัย “โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการ
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต) *เพื่ออนาคตของการศึกษาไทย* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์ธรรมสภา 2538
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) และคณะ *ปฏิรูปการศึกษา การสร้างสรรค์ ภูมิปัญญา*
กรุงเทพมหานคร อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง 2539
- พวงรัตน์ กวีรัตน์ *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* พิมพ์ครั้งที่ 4
กรุงเทพมหานคร ฟิงเกอร์ปรีน แอนด์ มีเดีย 2535
- พิชิต ฤทธิจรรุญ และคณะ *การอบรมสัมมนาบุคลากรการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้
ISO 9002* กรุงเทพมหานคร โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ 2541 (เอกสารประกอบ
การอบรมสัมมนา 24 สิงหาคม 2541 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดน้อยนพคุณ)
(อัดสำเนา)
- พิชิต ฤทธิจรรุญ และศุภกรณ์ เล็กวิไล *กรอบแนวคิดการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐาน
สากล* หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2541 (อัดสำเนา)
- รัตนา ตั้งศิริชัยพงษ์ “การเปรียบเทียบทรัพยากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพการ
สอนและ
ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
ประเทศไทย
จำแนกตามขนาด ประเภท และเขตที่ตั้งของโรงเรียน” วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
2532
- รุ่ง แก้วแดง *รวมบทความทางการศึกษา การศึกษาไทยในเวทีโลก* กรุงเทพมหานคร
รุ่งสาสน์การพิมพ์ 2541

ลิขิต ชีรเวทิน “กระทรวงศึกษาธิการ: ปัญหาและการปฏิรูป” ใน *รายงานผลการวิจัยใน*

โครงการการบริหารเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของมูลนิธิสถาบันวิจัย

เพื่อการพัฒนาประเทศไทย หน้า 119 กรุงเทพมหานคร มูลนิธิสถาบันวิจัย

เพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2538

วิเชียร ปรารมภ์ “ปัจจัยที่จำแนกความแตกต่างมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา ในเขต

การศึกษา 8” *ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา*

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528

ศิริเพ็ญ ศิริมงคล “การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7” *ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตร*

มหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2530

สามัญศึกษา, กรม “แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกรมสามัญศึกษา” ใน

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนหลักในการเร่งรัดพัฒนา

คุณภาพการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 10-11 กรุงเทพมหานคร

กรมสามัญศึกษา 2538

_____ “โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (The International Standard School Project)”

ใน *เอกสารประกอบการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล* หน้า 39

กรุงเทพมหานคร กรมสามัญศึกษา 2540

_____ *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)* กรุงเทพมหานคร

กรมสามัญศึกษา 2540

_____ *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา

ลาดพร้าว 2542

_____ *เกณฑ์มาตรฐานกรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2539* กรุงเทพมหานคร กรมสามัญศึกษา

2539

_____ *กองแผนงาน การศึกษาแนวทางการพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา*

กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา 2537

_____ *แผนพัฒนาโรงเรียน โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล* กรุงเทพมหานคร

กรมสามัญศึกษา 2540 (อัคราเนนา)

สามัญศึกษา, กรม กองคลัง *ระเบียบการเก็บเงินบำรุงการศึกษา* กรุงเทพมหานคร กองคลัง

2540

_____ *กองแผนงาน การรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ปีการศึกษา*

2540 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน

2540

_____ *เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 รายละเอียดประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี*

งบประมาณ พ.ศ. 2540 เล่มที่ 8 กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา

2540

..... **โครงการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา** กรุงเทพมหานคร

กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา 2541

..... **หน่วยศึกษานิเทศก์ การประเมินคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา**

กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2530 กรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์ 2531

สมคิด จุมทอง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6”

ปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528

สิปปนนท์ เกตุทัต **การปฏิรูปการศึกษา** กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2518

สิปปนนท์ เกตุทัต และคณะ **การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์: ความสำเร็จและความมั่นคง**

ของชาติในศตวรรษหน้า กรุงเทพมหานคร ม.ป.พ. 2539

สุนันท์ มีนมณี “สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามโครงการรับรองมาตรฐานคุณภาพ

การศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2540

สุรเชษฐ์ บัวชาติ **โลกใหม่ไร้พรมแดน** แปลและเรียบเรียงจาก Peter Drucker Post-Capitalist

Society. กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์ 2537

เหมวรรณ แต่งอ่อน “ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามโครงการรับรองมาตรฐาน

คุณภาพการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาเอกชน” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534

อาชีวศึกษา, กรม **รายงานการวิจัยแผนบริหารและประสิทธิภาพของผู้บริหารการศึกษา**

กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน 2522

Candy, Philip C. **Self-Direction for Lifelong Learning.** Jossey Bass: Publishers

San Francisco, 1991.

Cronbach, L. J. **Essentials of Psychological testing.** 3 rd ed. New York: Harpen and

Row, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบตาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

- ชื่อ – สกุล รองศาสตราจารย์ ดร.สนั่น ประจักษ์จิตร
ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการศึกษา
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประวัติการศึกษา Ph. D. (Educational Administration)
มหาวิทยาลัยอัลเบอร์ต้า ประเทศแคนาดา
M. Ed. (Educational Administration)
มหาวิทยาลัยอัลเบอร์ต้า ประเทศแคนาดา
Grad. Dip. In Ed. (Administration of Comprehensive School)
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
กศ.ม. (การแนะแนวการศึกษา)
ป.วิชาเฉพาะชั้นสูง (การแนะแนวการศึกษา)
กศ.บ. (การมัธยมศึกษา วิชาเอกฟิสิกส์ วิชาโทคณิตศาสตร์)
- ชื่อ – สกุล รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนาวิ ขจรศิลป์
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประวัติการศึกษา Ph. D. (Student Personnel and Guidance)
Michigan State University
ศศ.ม. (การพัฒนาชุมชน)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กศ.บ. (พีชไร่)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ชื่อ – สกุล ดร.ทัสนี วงศ์เย็น
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชาลัย
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเบญจมราชาลัย
ประวัติการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ชื่อ – สกุล ดร.อรรณพ จีนะวัฒน์
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ 7 ฝ่ายพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
- สถานที่ทำงาน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
- ประวัติการศึกษา
ปริญญาเอก ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปริญญาโท ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบโรงเรียน)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปริญญาตรี การศึกษาระดับบัณฑิต (สังคมศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. ชื่อ – สกุล ดร.บัณฑิตย์ แทนพิทักษ์
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ 6 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
- สถานที่ทำงาน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
- ประวัติการศึกษา
ปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ปริญญาตรี การศึกษาระดับบัณฑิต (ประวัติศาสตร์)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

ตำแหน่งสื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ศธ 0806/17881

กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

3 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางพิศवास ยุติธรรมดำรง นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษากับโรงเรียนที่อยู่นอกโครงการ” ในการนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์ ขอนำเครื่องมือการวิจัยให้บุคลากรในหน่วยงานของท่าน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่ทะเบียนวัดผล ดำเนินการให้ข้อมูลในแบบสอบถาม

กรมสามัญศึกษาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ในการวางแผน และจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา เห็นควรให้การสนับสนุน โดย นางพิศवास ยุติธรรมดำรง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจะขอเก็บข้อมูลในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายวินัย วิไลลักษณ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. 2828466

โทรสาร 6280595

ที่ ศธ 0806.020/พิเศษ

โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
1598 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ
กรุงเทพมหานคร 10100

พฤษภาคม 2542

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สนั่น ประจักษ์จิตร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 1)
  2. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน และประเด็นคำถามเพื่อทราบ
ความเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 2)
  3. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเด็นคำถามเพื่อทราบความ
คิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 3)

ด้วยข้าพเจ้า นางพิศवास ยุติธรรมดำรง นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา เรื่อง “การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่าง
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนที่อยู่
นอกโครงการ” ภายใต้การควบคุมของ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สฤกษ์พิงษ์ ลิ้มปิยะเชื้อยร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วัฒนสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาเห็นว่าท่าน
เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องเนื้อหาและปฏิบัติเกี่ยวกับที่ข้าพเจ้าจะศึกษา จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้

ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงเป็นปรนัยและครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่จะศึกษา

สำหรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเอกสาร 2 ฉบับ คือ

1. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)
2. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)

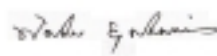
และเพื่อความสะดวกในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ในการปรับปรุงเอกสาร
ข้าพเจ้าได้จัดเตรียมเอกสารที่ท่านสามารถเขียนข้อเสนอแนะและข้อที่ควรปรับปรุงลงในเอกสาร
ได้โดยตรงใน 2 ฉบับนี้ คือ

1. ประเด็นคำถามของแบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน ทั้งที่เป็นข้อความในเรื่องคุณภาพ
ของคุณภาพโดยรวมและประเด็นคำถามทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาตรฐานสากล
ของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)

2. ประเด็นคำถามของคู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)
ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารที่ท่านจะได้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ
ของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ โครงการวิทยานิพนธ์ (เอกสารหมายเลข 1)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็น
และข้อเสนอแนะลงในเอกสารหมายเลข 2 และหมายเลข 3 ที่ส่งแนบมาพร้อมนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิศวาส ยุติธรรมดำรง)

ที่ ศธ 0806.020/พิเศษ

โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
1598 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ
กรุงเทพมหานคร 10100

พฤษภาคม 2542

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนาวิ ขจรศิลป์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 1)
  2. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน และประเด็นคำถามเพื่อทราบ
ความเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 2)
  3. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเด็นคำถามเพื่อทราบความ
คิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 3)

ด้วยข้าพเจ้า นางพิศवास ยุติธรรมดำรง นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา เรื่อง “การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่าง
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนที่อยู่
นอกโครงการ” ภายใต้การควบคุมของ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สฤณีพิงษ์ ลิ้มปิยะเชื้อยร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วัฒนสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องเนื้อหาและปฏิบัติเกี่ยวกับที่ข้าพเจ้าจะศึกษา จึงใคร่
ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้
ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงเป็นปรนัยและครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่จะศึกษา

สำหรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเอกสาร 2 ฉบับ คือ

1. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)
2. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)

และเพื่อความสะดวกในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ในการปรับปรุงเอกสาร

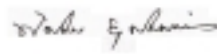
ข้าพเจ้าได้จัดเตรียมเอกสารที่ท่านสามารถเขียนข้อเสนอแนะและข้อที่ควรปรับปรุงลงในเอกสาร
ได้โดยตรงใน 2 ฉบับนี้ คือ

1. ประเด็นคำถามของแบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน ทั้งที่เป็นข้อความในเรื่องคุณภาพ
ของคุณภาพโดยรวมและประเด็นคำถามทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาตรฐานสากล
ของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)
2. ประเด็นคำถามของคู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)

ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารที่ท่านจะได้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ
ของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ โครงการวิทยานิพนธ์ (เอกสารหมายเลข 1)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็น
และข้อเสนอแนะลงในเอกสารหมายเลข 2 และหมายเลข 3 ที่ส่งแนบมาพร้อมนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิศวาส ยุติธรรมดำรง)

ที่ ศธ 0806.020/พิเศษ

โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
1598 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ
กรุงเทพมหานคร 10100

พฤษภาคม 2542

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อรอนพ จินะวัฒน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 1)
  2. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน และประเด็นคำถามเพื่อทราบ
ความเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 2)
  3. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเด็นคำถามเพื่อทราบความ
คิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 3)

ด้วยข้าพเจ้า นางพิศवास ยุติธรรมดำรง นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา เรื่อง “การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่าง
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนที่อยู่
นอกโครงการ” ภายใต้การควบคุมของ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สฤณีพงษ์ ลิ้มปิยะสุริย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วัฒนสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องเนื้อหาและปฏิบัติเกี่ยวกับที่ข้าพเจ้าจะศึกษา จึงใคร่
ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้
ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงเป็นปรนัยและครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่จะศึกษา

สำหรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเอกสาร 2 ฉบับ คือ

1. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)
2. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)

และเพื่อความสะดวกในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ในการปรับปรุงเอกสาร

ข้าพเจ้าได้จัดเตรียมเอกสารที่ท่านสามารถเขียนข้อเสนอแนะและข้อที่ควรปรับปรุงลงในเอกสาร
ได้โดยตรงใน 2 ฉบับนี้ คือ

1. ประเด็นคำถามของแบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน ทั้งที่เป็นข้อความในเรื่องคุณภาพ
ของคุณภาพโดยรวมและประเด็นคำถามทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาตรฐานสากล
ของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)

2. ประเด็นคำถามของคู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)

ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารที่ท่านจะได้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ
ของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ โครงการวิทยานิพนธ์ (เอกสารหมายเลข 1)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็น
และข้อเสนอแนะลงในเอกสารหมายเลข 2 และหมายเลข 3 ที่ส่งแนบมาพร้อมนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิศवास ยุติธรรมดำรง)

ที่ ศธ 0806.020/พิเศษ

โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
1598 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ
กรุงเทพมหานคร 10100

พฤษภาคม 2542

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.บัณฑิตย์ แทนพิทักษ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 1)
  2. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน และประเด็นคำถามเพื่อทราบ
ความเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 2)
  3. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเด็นคำถามเพื่อทราบความ
คิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 3)

ด้วยข้าพเจ้า นางพิศवास ยุติธรรมดำรง นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา เรื่อง “การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่าง
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนที่อยู่

นอกโครงการ” ภายใต้การควบคุมของ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สถิตย์พงษ์ ลิ้มปิยะเชื้อยร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วัฒนสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องเนื้อหาและปฏิบัติเกี่ยวกับที่ข้าพเจ้าจะศึกษา จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงเป็นปรนัยและครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่จะศึกษา

สำหรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเอกสาร 2 ฉบับ คือ

1. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)
2. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)

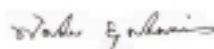
และเพื่อความสะดวกในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ในการปรับปรุงเอกสาร

ข้าพเจ้าได้จัดเตรียมเอกสารที่ท่านสามารถเขียนข้อเสนอแนะและข้อที่ควรปรับปรุงลงในเอกสารได้โดยตรงใน 2 ฉบับนี้ คือ

1. ประเด็นคำถามของแบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน ทั้งที่เป็นข้อความในเรื่องคุณภาพของคุณภาพโดยรวมและประเด็นคำถามทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาตรฐานสากลของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)
  2. ประเด็นคำถามของคู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)
- ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารที่ท่านจะได้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ โครงการวิทยานิพนธ์ (เอกสารหมายเลข 1)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะลงในเอกสารหมายเลข 2 และหมายเลข 3 ที่ส่งแนบมาพร้อมนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิชวาส ยุติธรรมดำรง)

ที่ ศธ 0806.020/พิเศษ

โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
1598 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ
กรุงเทพมหานคร 10100

พฤษภาคม 2542

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ทศนี วงศ์เย็น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 1)
  2. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน และประเด็นคำถามเพื่อทราบ
ความเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 2)
  3. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเด็นคำถามเพื่อทราบความ
คิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด (เอกสารหมายเลข 3)

ด้วยข้าพเจ้า นางพิศवास ยุติธรรมดำรง นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา เรื่อง “การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่าง
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนที่อยู่
นอกโครงการ” ภายใต้การควบคุมของ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สฤณีพงษ์ ลิ้มปิยะเชื้อย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วัฒนสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องเนื้อหาและปฏิบัติเกี่ยวกับที่ข้าพเจ้าจะศึกษา จึงใคร่
ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้

ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงเป็นปรนัยและครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่จะศึกษา

สำหรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเอกสาร 2 ฉบับ คือ

1. แบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)
2. คู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)

และเพื่อความสะดวกในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ในการปรับปรุงเอกสาร

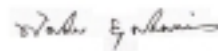
ข้าพเจ้าได้จัดเตรียมเอกสารที่ท่านสามารถเขียนข้อเสนอแนะและข้อที่ควรปรับปรุงลงในเอกสาร
ได้โดยตรงใน 2 ฉบับนี้ คือ

1. ประเด็นคำถามของแบบประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียน ทั้งที่เป็นข้อความในเรื่องคุณภาพ
ของคุณภาพโดยรวมและประเด็นคำถามทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาตรฐานสากล
ของโรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2)

2. ประเด็นคำถามของคู่มือแนวปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูล (เอกสารหมายเลข 3)
ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารที่ท่านจะได้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ
ของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ โครงการวิทยานิพนธ์ (เอกสารหมายเลข 1)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็น
และข้อเสนอแนะลงในเอกสารหมายเลข 2 และหมายเลข 3 ที่ส่งแนบมาพร้อมนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิศवास ยุติธรรมดำรง)

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนที่ทำการวิจัย

รายชื่อโรงเรียนที่ทำการวิจัย

1. โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร
2. โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์
3. โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง
4. โรงเรียนวัดบวรนิเวศ
5. โรงเรียนวัดราชาธิวาส
6. โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ
7. โรงเรียนวัดบวรมงคล
8. โรงเรียนวัดสังเวช
9. โรงเรียนวัดสระเกศ
10. โรงเรียนวัดน้อยใน
11. โรงเรียนราชวินิตบางเขน
12. โรงเรียนศิลาจารึกพัฒนา
13. โรงเรียนมักกะสันพิทยา
14. โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา
15. โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม จังหวัดนนทบุรี
16. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี
17. โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม จังหวัดนนทบุรี
18. โรงเรียนปทุมธานี "นันทมนีบำรุง" จังหวัดปทุมธานี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางพิศवास ยุติธรรมดำรง
วัน เดือน ปีเกิด	2 พฤษภาคม 2491
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2513
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 1598 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 8